

HÁROMNYELVŰ FEJTŐ
TITOKTAN MŰSZOTÁR.

AZ AZ

ONOMATOLOGIA CHEMICA

TRIGLOTTA

ETYMOLOGICA.

IV. RÉSZ.

A' titoktan talpa a' mesterségeknek;
Szakácosságnak, és a' szorkészítéseknek.
A' földművelőket, 's mesterembereket,
Csupán ő vezeti, tanítván ezeket,
Megkülönböztetni a' föld 's éroz neveit,
Egyedűl ő tudja, ismervén jeleit.
Ő határozza meg a' drága köveket,
Széthontani tudván bölcsen szöveteket.
A' levegő nemét senki nem ismeri,
Ha csak a' titoktan azt jól meg nem méri.
Az ásványos vizek őt tartják bírónak,
A' magok ügyében; 's teszük szeszólnak.

E l ő s z ó.

Magyar nyelven, e'dig elé, csupán azon edgy Titoktan jelent meg, a' világ előtt; melylyet én ez előtt harmincz nyólcz esztendővel, illetén cím alatt bocsátottam ki: *Chemia, vagy Természettitka*, — Gren Fridrik Albert Korlát Doktor szerint, Magyarúl legelőször írta Kováts Mihály Orvos. I. II. III. IV. Darab. Budán. 1807.

Azomban, megkettőztetett sebes lépésekkel előhaladván a' Titkácsság; szerzettem a' jelen Titoktan Műszótárt, melylybe az újabb feltalált tárgyakra neveik is befoglaltattak.

Ezen munkában van ötszáz edgy névszó, melyly közzül kilenczven két darab szófejtéssel van megmagyarázva.

A.

Agyag savai. *Salia argillacea*,
Salze der Thonerde. Lásd.
Hamusós — s t. ee. — agyag.
Titkáesség.

Alkénessavany. *Acidum sulfurosum*.
Unterschwefelige Säure.
Titk.

Alsálétromsavany. *Acidum subnitricum*.
Untersalpeter, Säure. Titk.

Alsálétromossavany. *Acidum subnitrosum*.
Untersalpetrige Säure. Titk.

Alvilágítósavany. *Acidum subphosphoricum*.
Unterphosphor-Säure. Titk.

Alvilágítóssavany. *Acidum subphosphorosum*.
Unterphosphorige Säure. Titk.

Alembroth-só. *Hydrargyrum muriaticum ammoniatum*, v. *Sal alembroth*.
Weißes Quecksilber-Präcipitat, od. Alembroth Salz. Titk.

Algaroth-por. *Stibium oxidatum album*.
Algaroth Pulver. Titk.

Alkató-részek, Elő-anyagok. *Partes constituentes*.
Bestandtheile, Grundstoffe. Titk.

Almasavanyas sók. *Salia malica*.
Apfelsaure Salze. L. Almasavanyas,
kezdő szavakat. Titk.

Almasavanyas — Szóritósavanyas —
Ércmaszlagsavanyas — Benzoésavanyas —

Mézkakósavanyas — Mosósavanyas —
Zódsavanyas. — Vasfestéksavanyas —
Ciztromsavanyas — Ércztartós kén-
savanyas — Vasas-kén-savanyas —
Ecetsavanyas — Folyamsavanyas —
Ibo-lyaszínsavanyas — Vizanya-
gos-ibolyaszínsavanyas — Hamusós-
borkósavanyas — Szénsavanyas —
Tejsavanyas — Öndedsavanyas —
Világító-savanyas másod savanytartó —
Salétromsavanyas — Só-savanyas —
Kénsavanyas — Kénsavanykás —
Alkén-savanyas — Nehézkósavanyas —
Borkósavanyas — fog. *Zincum* —
malicum — *stibicum* — *arsenicicum* —
benzoicum — *succinicum* — *boracicum* —
chloricum — *chromicum* — *citricum* —
cobalto-sulfuricum — *ferro-sulfuricum* —
aceticum — *fluoricum* — *jodicum* —
hydriodicum — *kali-tartaricum* —
carbonicum — *lacticum* — *molybdaenicum* —
phosphoricum — *phosphoricum deutoxidatum* —
nitricum — *muriaticum* — *oxalicum* —
sulfuricum — *sulfurosum* — *sub-sulfurosum* —
tungstenicum — *tartaricum*.
Apfelsaurer Zink. Feine Krystalle.
Antimon-saurer Zink. Weißes

Krystallisches Pulver. Arsenik-
saurer Zink. Weißes Pulver.
Benzoesaurer Zink. Nadeln.
Bernsteinsaurer Zink. Zarre
blatterige Crystallen. Borax-
saurer Zink. Weißes Pulver.
Chlorinsaurer Zink. Niedrige
Octaeder. Chromsaurer Zink.
Orangenrothes Pulver. Ci-
tron-saurer Zink. Kleine glän-
zende Krystalle. Cobaltschwefel-
saurer Zink. Vierseitige
Prismen. Eisenschwefelsaurer
Zink. Grüne Rhomboeder. Essig-
saurer Zink. Glänzende
rhomboedrische od. sechsseitige
Tafeln. Flußsaurer Zink. Gal-
lertartige Flocken. Jodinsau-
rer Zink. Sphärische Körner.
Jodwasserstoffsaurer Zink.
Masse od. Prismen. Kalium-
steinsaurer Zink. Masse. Koh-
lensäurer Zink. Weißes Pul-
ver und Krystallen. Milchsau-
rer Zink. Vierseitige Prismen.
Molybdaensäurer Zink. Weißes
Pulver. Phosphorsaurer
Zink. Zäherweisser Brei.
Phosphorsaure Deutorid des
Zinks. Masse. Salpetersaurer
Zink. Gestreifte vierseitige
Prismen. Salzsaurer Zink.
Masse. Saurerfleesaurer Zink.
Weißes Pulver. Schwefelsau-
rer Zink. Krystalle. Unter-
schwefelsaurer Zink. Lung-
steinsaurer Zink. Weißes Pul-
ver. Weinstensäurer Zink.
Fest. Titk.

Almasavanyas — Erezmaszlag-
savanyas — Benzoesavanyas
— Mosósavanyas — Vasz-
teksavanyas — Czitronsava-
nyas — Eczetsavanyas má-
sod savanytartó — Folyam-
savanyas másod savanytartó
— Vizanyagos-ibolyaszinsav-
anyas — Vizanyagos-ibo-

lyaszin savanyas másod sa-
vanytartó — Tejsavanyas —
Tejsavanyas másod savany-
tartó — Ondedsavanyas —
Világításavanyas másod sa-
vanytartó — Salétrom sava-
nyas másod savanytartó —
Sósavanyas — Sósavanyas
másod savanytartó. — Sóska-
savanyas-kénese. Hydrargy-
rum — malicum — arsenici-
cum — benzoicum — bora-
cium — chromicum — ci-
tricum — aceticum deutoxida-
tum — fluoricum deutoxida-
tum — hydriodicum — hy-
driodicum deutoxidatum —
carbonicum deutoxidatum —
lacticum — lacticum deuto-
xidatum — molybdaenicum
— phosphoricum deutoxida-
tum — nitricum — nitricum
deutoxidatum — muriaticum
(calomel) — muriaticum deut-
oxidatum (mercurius subli-
matus corrosivus) — oxalicum.
Aepfelsaures Quecksilber.
Weißes Pulver. Arsenik-
saures Quecksilber. Gelbe Mas-
se. Benzoesaures Quecksilber.
Weißes Pulver. Boraxsaures
Quecksilber. Gelbes Pulver.
Chromsaures Quecksilber. Pur-
purrothes Pulver. Citronsau-
res Quecksilber. Masse. Essig-
saures Quecksilber. Glänzende
Blättchen. Essigsaures Deuto-
yides Quecksilber. Flußsaures
Deutorid des Quecksilbers.
Jodiu wasserstoffsaurer Deu-
torid des Quecksilbers. Oran-
genroth. Kohlensaures Deu-
torid des Quecksilbers. Weißes
Pulver. Milchsaurer Queck-
silber. Weiße Substanz. Milch-
saures Deutorid des Queck-
silbers. Rothe gummiartige
Masse. Molybdaensaures

Quecksilber. Weißes lockeres Pulver. Phosphorsaures Deutorid des Quecksilbers. Weißes Pulver. Salpetersaures Quecksilber. Weiße Octaeder. Salpetersaures Deutorid des Quecksilbers. Crystallische Masse. Salzaures Quecksilber. Vierseitige Prismen. Salzaures Deutoxidirtes Quecksilber, od. Resublimat. Würfel, od. rhomboedrische Pulver. Sauerkleesaares Quecksilber. Weißes Pulver. Titk.

Almasavanyas — Ammonsókén-savanyas — Ammonsós kénessavanyas — Ammonsós világító savanyas — Érczmaszlagsavanyas — Benzoesavanyas — Mezgakösavanyas — Camphorsavanyas — Zödsavanyas — Vases-téksavanyas — Czitromsavanyas — Eczetsavanyas — Folyamsavanyas — Vizanyagosibolyadedsavanyas — Humusós-kénsavanyas — Hamusós - borkösavanyas. — Szénsavanyas — Termékszénsavanyas — Kéregsavanyas — Tejsavanyas — Öndedsavanyas — Széksós-kénsavanyas — Világítósavanyas — Salétromsavanyas — Sosa-vanyas — Sóska savanyas — Kénsavanyas — Kénessavanyas — Nehézkösavanyas — Borkösavanyas — magnesi-föd. Magnesia — malica — ammoniaco - sulfurica — ammoniacosulfurosa — ammoniaco-phosphorosa — benzoica — succinica — boracica — camphorica — chlorica — chromica — citrica — acetica — fluorica — hydriotica — kali-sulfurica — kali-tartarica — carbonica —

carbonica nativa — suberica — lactica — molybdaenica — natro-sulfurica — phosphorica — nitrica — muratica — oxalica — sulfurica — sulfurosa — tungstenica — tartarica. Aepfelsaure Talkerde. Ammonial-schwefelsaure Talkerde. Octaeder. Ammonial schwefelsaure Talkerde. Crystalle. Ammon-phosphorsaure Talkerde. Vierseitige Prismen, und weißes Pulver. Arseniksaure Talkerde. Gummiartige Masse. Benzoesaure Talkerde. Gesteuerte Krystalle. Bernsteinsaure Talkerde. Schaumige Masse. Borarsaure Talkerde. Kleine Krystalle u. Würfel. Camphorsaure Talkerde. Dünne Blättchen. Chlorinsaure Talkerde. Masse. Chromsaure Talkerde. Gelbe sechsseitige Prismen. Citronsaure Talkerde. Undurchsichtige weiche Masse. Essigsäure Talkerde. Klebrige Masse. Flußsaure Talkerde. Weißes Pulver. Jobinwasserstoffsaure Talkerde. Crystallische Masse. Kali-schwefelsaure Talkerde. Rhomboedrische Krystalle. Kalweinsteinsaure Talkerde. Kohlen-saure Talkerde. Weißes Pulver. Natürliche kohlen-saure Talkerde. Terb. Korksaure Talkerde. Pulverig. Milchsäure Talkerde. Körnige Krystalle. Molybdaensaure Talkerde. Masse. Natronschwefelsaure Talkerde. Abgestumpfte Kauten. Phosphorsaure Talkerde. Sechseckige Prismen. Salpetersaure Talkerde. Rhomboedrische Prismen, und Nadeln. Salzaure Talkerde. Nadeln. Sauerkleesäure Talkerde. Weißes Pulver. Schwes-

selsaure Zafferde. Viereckige Prismen. Schwefligsaure Talkerde. Tetraeder, u. Weißes Pulver. Tungstensaure Talkerde. Glänzende Schuppen. Weinstein-saure Zafferde. Pulver. Titk.

Almasavanyas — Hangyasavanyas — Szorítósavanyas — Érczmaszlagsavanyas — Érczmaszlagossavanyas — Benzoesavanyas — Mézgasavanyas — Mosósavanyas — Pergelt citromsavanyas. — Pergelt húgsavanyas — Chinasa-vanyas — Zódsavanyas — Vasfestéksavanyas — Czitromsavanyas — Vaskéksavanyas — Eczetsavanyas — Folyamsavanyas — Gubicssavanyas — Húgsavanyas — Mézsa-vanyas — Ibolyasavanyas — Hamusó - borkősavanyas — Camphorsavanyas — Szén-savanyas — Kéreg-savanyas — Szederfasavanyas — Tejsavanyas — Ondedsavanyas — Világítósavanyas — Savanyú világitósavanyas — Savanyú nyál záhált világitósavanyas — Alvilágitósavanyas — Alvilágitósavanyas — Bársony-savanyas — Salétromsavanyas — Sósavanyas — Sós-kasavanyas — Taplógombasavanyas — Kénsavanyas — Alkénsavanyas — Kénessavanyas — Alkénessavanyas — Nehézkősavanyas — Borkősavanyas — Kénessavanyas — Alkénessavanyas — Nehézkősavanyas — Borkősavanyas — mézsföd. Calx — malica — formica — silbica — arsenica — arsenicosa — benzoica — succinica — horaeica — pyrocritica — pyrolithica — chinchonica — chlo-

rica — chromica — citrica — ferro-borussica — aceticica — fluorica — gallica — urolithica — melica — jodica — kali-tartarica — camphorica — carbonica — sibirica — molybdænica — lactica — molybdaenica — phosphorica — phosphorica acida — phosphorica acido supersaturata — subphosphorica — subphosphorosa — purpurica — nitrica — mariatica — oxalica — boletica — sulfurica — subsulfurica — sulfurosa — subsulfurosa — tungstenica — tartarica. Pfeffelsaurer Kalk. Krystalle. Ameisensäurer Kalk. Krystallfisch. Antimonsaurer Kalk. Weißes Pulver. Benzoesaurer Kalk. Zugespizte Krystalle. Ameisensäurer Kalk. Krystalle. Arsenigsaurer Kalk. Weißes Pulver. Benzoesaurer Kalk. Zugespizte Krystalle. Bernsteinsaurer Kalk. Länglich zugespizte Krystalle. Borarsaurer Kalk. Weißes Pulver. Brenzlich citronsaurer Kalk. Nadel-förmige Masse, Stalactiten. Chinasaurer Kalk. Gelbseidenartige Tafeln. Citronsaurer Kalk. Weißes Pulver. Eisenblausaurer Kalk. Krystallinische Körner. Essigsaurer Kalk. Prismatische Nadeln. Flussaurer Kalk. Würfel. Galläpfelsaurer Kalk. Harnsaurer Kalk. Weißes Pulver. Honigsaurer Kalk. Briesige Krystalle. Jodinsaurer Kalk. Viereckte Prismen. Kaliweinsteinsaurer Kalk. Krystalle. Camphersaurer Kalk. Krystallfist. Korksaurer Kalk. Masse. Maulbeerholzsaurer Kalk. Kurze Nadeln. Milch-

saure Kalk. Gummiartige Masse. Molybdänsaurer Kalk. Pulver. Phosphorsaurer Kalk. Weißes Pulver. Saurer phosphorsaurer Kalk. Weiße Masse. Ubersaurer phosphorsaurer Kalk. Weiße Rinde. Unterphosphorsaurer Kalk. Purpursaurer Kalk. Sechseckige, gestreifte Prismen. Sauer-Sauererleesaurer Kalk. Weißes Pulver. Schwammsaurer Kalk. Flache vierseitige Prismen. Schwefelsaurer Kalk. Sechseckige Prismen. Unterschwefeligsaurer Kalk. Prismen. Lungsteinsaurer Kalk. Octaedrisch. Weinstein-saurer Kalk. Weißes Pulver, Tink.

Almasavanyas — Talpas-almasavanyas — Savanyú-almasavanyas — Szoritósavanyas — Érczmaszlag - savanyas — Benzoésavanyas — Talpas benzoésavanyas — Mézgakösavanyas — Talpas mézgakösavanyas — Mosósavanyas — Pergeltalmasavanyas — Pergeltcitromsavanyas — Zódsavanyas — Vastéksavanyas — Czitromsavanyas — Vaskéksavanyas — Eczet-savanyas — Folyamsavanyas — Gubicssavanyas — Vizan-yagos ibolyasavanyas — Kaliborkösavanyas — Szénsavanyas — Kéregsavanyas — Tejsavanyas — Savanyú tejsavanyas — Talpas tejsavanyas — Óndedsavanyas — Világítósavanyas — Savanyú-világítósavanyas — Alvilágítósavanyas — Világítósavanyas — Salétromosvilágítósavanyas — Salétromsavanyas — Alsalétromsavanyas — Sósavanyas — Talpas sósavanyas. — Sósaka-

vanyas — Kénsavanyas — Kénessavanyas — Alkén-savanyas — Csersavanyas — Harmadaleczetsavanyas — Borkösavanyas — ón. Plumbum — malicum — malicum basicum — malicum acidum — stibicum — arsenicum — benzoicum — benzoicum basicum — succinicum — succinicum basicum — boracicum — aceticum — fluoricum — gallicum — hydriodicum — kalitartaricum — carbonicum — subericum — lacticum — lacticum acidum — lacticum basicum — molybdaenicum — phosphoricum — phosphoricum acidum — subphosphoricum — phosphorosum — nitrico phosphoricum — nitricum — subnitricum — nitrosum — subnitrosum — muriaticum — muriaticum basicum — oxalicum — sulfuricum — sulfurosum — subsulfurosum — tannicum *) (acido corticis arii saturatum) — trito subacetatum — tartaricum. Aepfelsaures Blei. Weißes Pulver, od. silberfarbene Krystalle. Aepfelsaures basisches Blei. Weißes Pulver. Saures äpfelsaures Blei. Flüssig. Antimonsaures Blei. Weißes Pulver. Arseniksaures Blei. Pulver. Benzoesaures Blei. Weiße Krystalle. Basisches benzoesaures Blei. Bernsteinsaures Blei. Blättrige Krystalle. Basisches bernsteinsaures Blei. Borarsaures Blei. Weißes Pulver. Brenzlich äpfelsaures Blei. Perlmutter Nadeln Brenzlich citronsaures Blei. Gallertartig. Chlorinsaures.

Bley. Crystallische Nadeln. Chromsaures Bley. Gelbes Pulver und vierseitige Prismen. Citronsaures Bley. Weißes Pulver, und Krystallen. Eisenblausaures Bley. Weißes Pulver. Essigsäures Bley. Rhomboedrische Prismen. Flusssäures Bley. Glänzende Tafeln. Galläpfelsaures Bley. Crystallisches Pulver. Jodwasserstoffsaures Bley. Orangengelb. Kaliweinsteinsaures Bley. Weißes Pulver. Kohlenensaures Bley. Weißes Pulver. Kalksaures Bley. Putzer. Milchsäures Bley. Körnig. Säures milchsäures Bley. Braune Masse. Bässches milchsäures Bley. Gelbes Pulver. Molybdänsäures Bley. Gelbe Würfel. Phosphorsaures Bley. Weißes Pulver. Phosphorigsaures Bley. Weißes Pulver. Salpeter = phosphorsaures Bley. Kleine Krystalle. Salpetersaures Bley. Tetraeder, und Sechsfertige Pyramiden. Untersalpetersaures Bley. Perlmutter Schuppen. Salpetrigsaures Bley. Gelbe Dodecaeder. Untersalpetrigsaures Bley. Gelbe Schuppen. Untersalpetrigsaures Bley. Nadel förmige Sterne. Salzsäures Bley. Weißes Pulver, u. kleine sechsseitige Prismen. Bässches salzsäures Bley. Weißes oder gelbes Pulver. Sauerklee saures Bley. Crystallische Körner. Schwefelsäures Bley. Weißes Pulver. Unterschwefligsaures Bley. Weißes Pulver. Tanninsaures Bley. Pulver. Tritosubacetat des Bleyes. Crystalli-

sche Lamellen. Weinsteinsaures Bley. Weißes Pulver.

*) Tannin. Gärbestoff. Er ist einer der unmittelbaren Bestandtheile der Pflanzen, und wurde zuerst durch Seguin von der Galläpfelsäure unterschieden, mit welcher man ihn unter dem Namen adstringirendes Princip verwechselt hatte. Seguin gab ihm den Namen Gärbestoff, weil man ihn zum Gärben des Leders anwendet, wozu er sich, durch den charakteristischen Umstand eignet, daß er mit dem Galertstoff eine zähe unauflösliche Substanz bildet. Tanner (Gallice), Gärben. Tan (Isid. Gall.), Gärberlohe. Cser (Magyar.) az, a' mivel a' vargak, v. timárok szokták a' hört készíteni, az az, erősíteni, összehúzni, áztatás által, 's ezt a' munkát hívják cserzésnek. Innét van a' példabeszéd is: cserben hagyta, az az, még csak a' készületben. hagyta-el. Titk.

Almasavanyas — Benzoësavanyas — Mosósavanyas — Citromsavanyas — Eczetsavanyas — Folyamsavanyas — Gubicssavanyas — Szén savanyas — Világítósavanyas — Salétromsavanyas — Só savanyas — Sóska savanyas — Kénsavanyas — Savanyú kénsavanyas — Kénessavanyas — Borkósavanyas — sólyomföd. Circonium — malicum — benzoicum — boracicum — citricum — aceticum — fluoricum — gallicum — carbonicum — phosphoricum — nitricum — muriaticum — oxalicum — sul-

furicum — sulfuricum acidum — sulfurosum — tartaricum. Nepszfesure Circonerde. Benzoesure Circonerde. Boraxsure Circonerde. Weisses Pulver. Citronsure Circonerde. Weisses Pulver. Essigsure Circonerde. Masse. Flusssure Circonerde. Weisses Pulver. Galläpfelsure Circonerde. Kohlensäure Circonerde. Weisses Pulver. Phosphorsure Circonerde. Weisses Pulver. Salpetersure Circonerde. Gelbe zähe Masse. Salzsäure Zirfonerde. Nadeln. Sauerfleisensäure Zirfonerde. Weisses Pulver. Schwefelsure Circonerde. Weisses Pulver. Weinsteinensäure Circonerde. Weisses Pulver. Titk.

Almasavanyas — Hangyasavanyas — Ércmaszlagsavanyas — Ércmaszlagsavanyas savanyú — Ércmaszlagossavanyas — Benzoésavanyas — Mézgakösavanyas — Burgussavanyas — Mosósavanyas — Pergelt húgsavanyas — Cämphorsavanyas — Zödsavanyas — Zödszénsavanyas — Vasfestéksavanyas — Czi-tromsavanyas — Vaskéksavanyas — Ezetsavanyas — Folyam-mosósavanyas — Folyamsavanyas — Húgsavanyas — Mézkösavanyas — Ibolyasavanyas — Vizanyagos ibolyadéd savanyas — Szénsavanyas (másfélszer szénsavanyas) — Szagatlan v. (kétszer szénsavanyas) savanyú szénsavanyas — Kéregsavanyas — Szederfásavanyas — Tejsavanyas — Máksavanyas — Öndedsavanyas — Világítósavanyas — Világítóssavanyas — Alvilá-

gítóssavanyas — Bársonyasavanyas — Salétromsavanyas — Sósavanyas — Sósavasavanyas — Gombataplósavanyas — Kénburgussavanyas — Kénsavanyas — Kénessavanyas — Alkénessavanyas — Hóldsavanyas — Nehézkösavanyas — Vizanyagúkösavanyas — Borkösavanyas — ammonió. Ammonium — malicum — formicum — arsenicum — arsenicum acidum — arsenicosum — benzoicum — succinicum — borussicum — boracicum — pyrolithicum — camphoricum — chloricum — chloroxy-carbonicum — chromicum — citricum — ferroborussicum — aceticum — stoboracicum — fluoricum — urolithicum, v. uicum — melilithicum — jodicum — hydriodicum — (sesqui carbonatum) carbonicum — bicarbonatum — subericum — moroxylicum — lacticum — meconicum — molybdicum — phosphoricum — phosphoricum acidum — phosphorosum — subphosphorosum — purpuricum — nitricum — muriaticum — oxalicum — boleticum — sulfuroborussicum — sulfuricum — sulfurosium — subsulfurosum — selenicum — tungstenicum — hydrothionicum — tartaricum. Nepszfesures Ammonium. Derb. Ameisensäures Ammonium. Arseniksaures Ammonium. Benzoesaures Ammonium. In federartig. Vegetationen. Bernsteinsaures Ammonium. Nadel förmig. Blausaures Ammonium. Cubisch, prismatisch, und in federartig. Vegetationen. Boraxsaures Ammonium.

Wie Borax. Brenzlich-harns-
saurer Ammonium. Silber-
weiße Tafeln. Campher-saurer
Ammonium. Undurchsichtige
Masse. Chlorin-saurer Ammo-
nium. Pulverig. Chlorinkoh-
len-saurer Ammonium. Pulve-
rig. Chrom-saurer Ammonium.
Dendritisch gelb. Citronen-sau-
rer Ammonium. Lange Pris-
men. Eisenblau-saurer Ammo-
nium. Gelb, sechsseitig. Essig-
saurer Ammonium. Nadel-för-
mig, Flußborax-saurer Ammo-
nium. Pulverig. Flußspath-
saurer Ammonium. Derb.
Harn-saurer Ammonium.
Weißes Pulver. Honigstein-
saurer Ammonium. Sechsheitig.
Jod-saurer Ammonium.
Kleinbrüdig. Jodwasserstoff-
saurer Ammonium. Cubisch.
Kohlen-saurer (sesquicarbon-
ate) Ammonium. Octaedrisch.
Geruchlos od. (bicarbonate)
saurer kohlen-saurer Ammo-
nium. Pulverig. Korfsaurer
Ammonium. Parallelepipedon.
Maulberholz-saurer Ammo-
nium. Molybdän-saurer Ammo-
nium. Halbdurchsichtige Masse.
Phosphor-saurer Ammonium.
Octaedrisch. Phosphor-saurer
saurer Ammonium. Prismen
mit viereckten Grundflächen.
Phosphorig-saurer Ammonium.
Derb. Unterphosphorig-saurer
Ammonium. Purpursaurer
Ammonium. Viereckte Pris-
men. Salpeter-saurer Ammo-
nium. Sechsheitige Prismen.
Salz-saurer Ammonium. Vier-
seitige Pyramiden. Sauer-klee-
saurer Ammonium. Vierseitige
Prismen. Schwamm-saurer
Ammonium. Fläche vierseitige
Prismen. Schwefelblau-saurer
Ammonium. Derb. Schwefel-

saurer Ammonium. Sechsheitige
Prismen. Schweflig-sau-
rer Ammonium. Sechsheitige
Prismen. Unterschwe-
flig-saurer Ammonium. Eine
spießige Masse. Selen-saurer
Ammonium. Vierseitige Pris-
men. Lungstein-saurer Ammo-
nium. Schuppen, u. vierseitige
Nadeln. Wasserstoff-schwefel-
saurer Ammonium. Nadel-för-
mig. Weinstein-saurer Ammo-
nium. Vieleckige Prismen.
Titk.

Almasavanyas — Savanyú alma-
savanyas — Ammonsós érez-
maszlag savanyas — Am-
monsós világítósavanyas —
Ammonsós - kénsavanyas —
Érezmaszlagsavanyas — Sa-
vanyú - érezmaszlagsavanyas
— Benzoésavanyas — Méz-
gákósavanyas — Mosósava-
nyas — Talpas mosósavanyas
— Címphorsavanyas — Zöld-
savanyas — Vassfestéksavanyas
— Czitromsavanyas — Vas-
kéksavanyas — Eczetsava-
nyas — Húgysavanyas — Méz-
kósavanyas — Ibolyasava-
nyas — Vízanyagú ibolyaszín-
savanyas — Hamusós érez-
maszlagsavanyas — Hamu-
sós borkósavanyas — Szén-
savanyas — Izzó szén-sava-
nyas — Szén-savanykás (más-
félszer szén-savanyas) — Sa-
vanyú szén-savanyas (kélszer
szén-savanyas) — Kéreg-sa-
vanyas — Ondéksavanyas —
Világítósavanyas — Savanyú
világítósavanyas — Alvilá-
gítósavanykás — Salétrom-
savanyas — Savanyú salé-
tromsavanyas — Sóska-sava-
nyas — Kénsavanyas — Sós-
savanyas — Savanyú kénsa-
vanyas — Kénessavanyas —

Alkénessavanyas — Nehéz-
kösavanyas — Borkösava-
nyas — széksó. Natrum —
malicum — malicum acidum
— ammonio arsenicicum —
ammonio-phosphoricum —
ammonio-sulfuricum — arse-
nicicum — arsenicicum aci-
dum — benzoicum — succini-
cum — boracicum — boraci-
cum basicum — camphoricum
— chloricum — chromicum
— citricum — ferro-borussi-
cum — aceticum — urolithi-
cum — melolithicum — jodi-
cum — hydriodicum — kali-
arsenicicum — kali-tartari-
cum — carbonicum — carbo-
nicum candescens — sesqui-
carbonatum — bicarbonatum
— subericum — molybdae-
nicum — phosphoricum —
phosphoricum acidum —
subphosphoricum — nitricum
— nitricum acidum — oxali-
cum — sulfuricum — muria-
ticum — sulfuricum acidum —
sulfurosum — subsulfurosum
— tungstenicum — tartari-
cum. Apfelsaures Natron.
Masse. Saures äpfelsaures
Natron. Crystalle. Ammon-
arseniksaures Natron. Crystalle.
Ammonphosphorsaures Nat-
ron. Prismatische Säulen.
Ammonschwefelsaures Nat-
ron. Arseniksaures Natron.
Rhomboidrische Prismen.
Saures arseniksaures Natron.
Prismen. Benzoesaures Nat-
ron. Crystalle. Bernsteinsaure
Natron. Vier u. sechssei-
tige Prismen. Boraxsaures
Natron. Basisches boraxsaure
Natron. Sechseckige Pris-
men. Camphersaures Natron.
Unregelmässige Crystallen.
Chlorinsaures Natron. Vier-

ecte Tafeln. Chromsaures
Natron. Dünne sechsseitige
Tafeln. Citronsaures Natron.
Sechsseitige Prismen. Eisen-
blausaures Natron. Gelbe
vierseitige Prismen. Essigsaure
Natron. Gestreifte Pris-
men. Harnsaures Natron.
Weisses Pulver. Honigstein-
saures Natron. Würfel u.
dreiseitige Tafeln. Jodinsaure
Natron. Gruppen v. Pris-
men u. Würfeln. Jodinwasser-
stoffsaures Natron. Fläche
Rhomboider. Kalisarseniksaure
Natron. Längliche Pris-
men mit rautenförmiger
Grundfläche. Kaliweinsteins-
saures Natron. Acht-Zehnte-
seitige Prismen. Kohlen-
saures Natron. Rhomboider. Ge-
glühtes-kohlen- saures Natron.
Der b. Kohlen-säuerliches
(sesquicarbonat) Natron.
Gestreifte Massen. Saures
kohlensaures (bicarbonat)
Natron. Durchsichtige Kry-
stalle. Phosphorsaures Natron.
Rhomboidrische Prismen.
Saures phosphorsaures Nat-
ron. Unterphosphorsaures Nat-
ron. Salpetersaures Natron.
Rhomboider. Saures salpe-
tersaures Natron. Würfel.
Sauerklee-saures Natron. Kry-
stallische Körner. Schwefel-
saures Natron. Sechsseitige
Prismen, gerieft. Salzsäures
Natron. Würfel. Saures
schwefelsaures Natron. Rhom-
boeder. Schwefligsaures Nat-
ron. Vierseitige Prismen. Un-
terschwefligsaures Natron.
Strahlige seidene Büschel.
Tungstensaures Natron. Lan-
ge sechsseitige Tafeln. Wein-
steinsaures Natron. Feine Na-
deln. Titk.

Almasavanyas — Érczmaszlag-
 savanyas — Benzoesavanyas
 — Mezgakősavanyas — Mos-
 sósavanyas — Cámphorsava-
 nyas — Eczetsavanyas —
 Folyamsavanyas — Gubics-
 savanyas — Húgysavanyas
 — Mézkősavanyas — Szén-
 savanyas — Kéregsavanyas
 — Tejsavanyas — Széksós
 folyamsavanyas — Világító-
 savanyas — Salétromsava-
 nyas — Sósavanyas — Sós-
 kasavanyas — Kénsavanyas
 — Kénsavanyas hamusó és
 — Kénsavanyas széksó és —
 Hóldsavanyas — Nehézkő-
 savanyas — Borkősavanyas
 hamusó és — tim föld. Alu-
 men — malicum — arsenici-
 cum — benzoicum — succini-
 cum — boracicum — cam-
 phoricum — aceticum — flu-
 oricum — gallicum — lithi-
 cum, v. arolithicum — meli-
 lithicum — carbonicum —
 subericum — saccharo-lac-
 ticum, v. mucicum — natro-
 fluoricum — phosphoricum —
 nitricum — muriaticum — oxa-
 licum — sulfuricum — et li-
 xiva sulfurica — et natrum
 sulfuricum — selenicum —
 tungstenicum — tartaricum —
 et lixiva tartarica. Uepfelfaure
 Maunerde. Pulverig. Arsenif-
 saure Maunerde. Derb. Ben-
 zoesaure Maunerde. Dendri-
 tisch, Bernsteinfaure Maun-
 erde. Prismen. Boraxfaure
 Maunerde? Cámphersaure
 Maunerde. Pulverig. Essig-
 saure Maunerde. Nadelartig.
 Flußspathsäure Maunerde.
 Pulverig. Galläpfelsäure
 Maunerde. Prismatisch. Harn-
 saure Maunerde. Pulverig.
 Honigsteinsäure Maunerde.

Locheres Pulver. Kohlenfaure
 Maunerde? Skortsaure Maun-
 erde. Derb. Milchsäure Maun-
 erde. Gummiartig. Natron-
 Flußspathsäure Maunerde.
 (od. Eryolith). Phosphorsaure
 Maunerde. Pulverig. Salpe-
 tersäure Maunerde. Weiche
 Tafeln. Salzsäure Maunerde.
 Gallerte od. Pulver. Sauer-
 keesaure Maunerde. Gelbe
 Masse. Schwefelsäure Maun-
 erde. Perlmutter glänzende
 Tafeln. Schwefelsäure Maun-
 erde u. Kali. Octaeder. Schwef-
 felsäure Maunerde n. Natron.
 Octaeder. Selenfaure Maun-
 erde. Pulverig. Lungsteinsäure
 Maunerde. Pulverig. Weins-
 teinsäure Maunerde. Gum-
 miartige Masse. Weinsäure
 saure Kali u. Maunerde. Gum-
 miartige Masse. Titt.

Almsavanyas — Hangyasavanyas
 — Szorítósavanyas — Szori-
 tóssavanyú — Érczmaszlag-
 savanyú — Benzoesavanyas
 — Mossósavanyas — Pergelt
 ezitromsavanyas — Cámphor-
 savanyas — Zódsavanyas —
 Vasfesteksavanyas — Czi-
 tromsavanyas — Vas kéksa-
 vanyas — Eczetsavanyas —
 Folyam kava savanyas —
 Folyamsavanyas — Húgysa-
 vanyas — Mézkősavanyas —
 Ibolyadedsavanyas — Viza-
 nyagos ibolyadedsavanyas —
 Szénsavanyas — Tejsavanyas
 — Világítósavanyas — Alvi-
 lágitóssavanyas — Salétrom-
 savanyas — Só-savanyas —
 Sóska-savanyas — Kénessava-
 nyú — Gombataplósavanyas
 — Kénsavanyas — Kénkék-
 savanyas — Vizanyagú kén-
 savanyas — Borkősavanyas

— salyföd. Barytis — malica
 — formicica — stibica — sti-
 biosa — arsenicica — arsoni-
 cosa — benzoica — boracica
 — pyrocitrica — camphorica
 — chlorica — chromica — ci-
 trica — ferrobrossica — ace-
 tica — fluo-silicica — fluorica
 — urolithica v. urica — meli-
 lithica — jodica — hydrioidica
 — carbonica — lactica —
 phosphorica — subphospho-
 rosa — nitrica — muriatica —
 oxalica — boletica — sulfurica
 — sulfuroborussica — sulfu-
 rosa — hydrosulfurica — tar-
 tarica. Aepfelsaurer Baryt.
 Weißes Pulver. Ameisensau-
 rer Baryt. Vierseitige gescho-
 bene Prismen. Antimon-saurer
 Baryt. Weißes Pulver. An-
 timonig-saurer Baryt. Seiden-
 artige Nadeln. Arsenik-saurer
 Baryt. Pulver. Arsenik-saurer
 Baryt. Pulver. Bensoe-saurer
 Baryt. Krystallisch. Borax-sau-
 rer Baryt. Weißes Pulver.
 Breunzlicht-citronen-saurer Ba-
 ryt Krystallisches Pulver.
 Camphor-saurer Baryt. Dünne
 Tafeln. Chlorin-saurer Baryt.
 Viereckige Prismen. Chrom-sau-
 rer Baryt. Gelbes Pulver.
 Citronen-saurer Baryt. Seide-
 ne Flocken. Eisenblausaurer
 Baryt. Gelbe rhomboedrische
 Prismen. Essig-saurer Baryt.
 Prismatische Nadeln. Flusstick-
 felsaurer Baryt. Harte kleine
 Krystalle. Fluss-saurer Baryt.
 Weißes Pulver. Harn-saurer
 Baryt. Weißes Pulver. Honig-
 stein-saurer Baryt. Flocken.
 Jodinsaurer Baryt. Pulverig.
 Jodwasserstoff-saurer Baryt.
 Harte Prismen. Kohlen-sau-
 rer Baryt. Pyramiden, u.
 Säulen. Milch-saurer Baryt.

Gummiartige Masse. Phos-
 phor-saurer Baryt. Pulver.
 Unterphosphorig-saurer Baryt.
 Salpeter-saurer Baryt. Octa-
 eder. Salzsaurer Baryt. Ta-
 feln. Sauerkleesaurer Baryt.
 Pulver. Schwamm-saurer Ba-
 ryt. Weiße Tafeln. Schwefel-
 saurer Baryt. Krystalle. Schwefel-
 selblausaurer Baryt. Harte
 Prismen. Schweflig-saurer Ba-
 ryt. Weißes Pulver. Wasser-
 stoffschwefel-saurer Baryt. Sei-
 denartige Schuppen. Wein-
 stein-saurer Baryt. Körnige
 Krystalle. Titk.

Almasavanyas — Szoritosavanyas
 — Erczmaszlagsavanyas —
 Benzoosavanyas — Mezgakö-
 savanyas — Mezgakösavanyas
 fösavanytartó — Mosósava-
 nyas — Czitromsavanyas —
 Savanyú czitromsavanyas —
 Czitromsavanyas fösavany-
 tartó — Vas kéksavanyas fös-
 savanytartó — Vas kéksava-
 nyas elsösavanytartó — Eczet-
 savanyas fösavanytartó —
 Folyamsavanyas — Gubies-
 savanyas fösavanytartó —
 Kalikénsavanyas — Kaliborkö-
 savanyas — Szénsavanyas —
 Talpas szénsavanyas — Tej-
 savanyas elsösavanytartó —
 Ondedsavanyas — Világítósa-
 vanyas — Világítósavanyas
 fösavanytartó — Savanyú vi-
 lágitósavanyas — Salétromsa-
 vanyas — Salétromsavanyas
 fösavanytartó — Sósavanyas
 — Sósavanyas fösavanytartó
 — Sóska-savanyas — Sóska-
 savanyas fösavanytartó —
 Gombatapló savanyas fösav-
 anytartó — Kénsavanyas —
 Kénsavanyas fösavanytartó
 — Közép kénsavanyas fösav-
 anytartó — Alkétzserkén-

vanyas fősavanytarló — Máz-
sod kénsavanyas fősavanytar-
ló — Harnad kénsavanyas
fősavanytarló — Alkénessa-
vanyas — Nehézkősavanyas,
v. Farkasnyálsavanyas —
Borkősavanyas — Borkösa-
vanyas fősavanytarló — vas.
Ferrum — malicum — stibi-
cum — arsenicicum — benzoic-
cum — succinicum — succini-
cum peroxidatum — boraci-
cum — citricum — citri-
cum acidum — citricum per-
oxidatum — ferro borussic-
cum peroxidatum — ferro bo-
russicum protoxidatum — ace-
ticum — aceticum peroxida-
tum — fluoricum — gallicum
peroxidatum — kalisulfuricum
— kalitartaricum — carboni-
cum — carbonicum basicum —
lacticum protoxidatum — mo-
lybdaenicum — phosphoricum
— phosphoricum peroxidatum
— phosphoricum acidum —
nitricum — nitricum peroxida-
tum — murialicum — muria-
licum peroxidatum — oxali-
cum — oxalicum peroxidatum
— boleticum peroxidatum —
sulfuricum — sulfuricum per-
oxidatum — sulfuricum per-
oxidatum neutrale — sulfuric-
um peroxidatum sub-bisulfat-
um — sulfuricum peroxida-
tum deutosulfatum — sulfuric-
um peroxidatum tritosulfat-
um — subsulfurosium — tung-
stenicum — tartaricum — tar-
taricum peroxidatum, Aepfel-
sures Eisen, Braune Masse.
Antimonisures Eisen. Weisses
od. gelbliches Pulver. Arsenik-
sures Eisen. Pulver, u. Wür-
fel. Benzoesures Eisen. Gel-
bes Pulver. Bernsteinsures
Eisen. Braunstrahlige Kry-

stallen. Bernsteinsures Per-
oxid des Eisens. Braunrothes
Pulver. Boraxsures Eisen.
Blasgelbes Pulver. Citron-
sures Eisen. Weisses Pulver.
Citronsaures saures Eisen.
Crystallische Pulver. Citron-
sures Peroxid des Eisens.
Braune Masse. Eisenblausau-
res Peroxid des Eisens. Blaues
Pulver. Eisenblausures Prot-
oxid des Eisens. Weisses Pul-
ver. Essigsures Eisen. Grüne
Prismen. Essigsures Peroxid
des Eisens. Gallertartige Mas-
se. Flusssaures Eisen. Weisses
Pulver. Galläpfelsures Per-
oxid des Eisens. Schwarzes
Pulver. Kalischwefelsures
Eisen. Pulver, od. in Nuten.
Basisches kohlensaures Eisen.
Pulverig. Milchsures Prot-
oxid des Eisens. Vierseitige
Nadeln. Molybdänsures Ei-
sen. Braunes Pulver. Phos-
phorsures Eisen. Blaues
Pulver, u. in Prismen. Phos-
phorsures Peroxid. des Ei-
sens. Phosphorsures saures
Eisen. Braunrothes Pulver.
Salpetersures Eisen. Flüssig.
Salpetersures Peroxid des
Eisens. Gallertartig, od. recht-
winklliche, vierseitige Prismen.
Salzsures Eisen. Fläche
rhomboidrische Tafeln. Salz-
sures Peroxid des Eisens.
Braungelbe Masse. Sauer-
kleeures Eisen. Prismen.
Sauerkleeures Peroxid des
Eisens. Gelbes Pulver.
Schwammisures Peroxid des
Eisens. Rothes Pulver. Schwefel-
sures Eisen. Grüne rhom-
boedrische Prismen. Schwefel-
sures Peroxid des Eisens.
Neutral schwefelsures Per-
oxid des Eisens. Weisse Masse.

Schwefelsaures Sub-bisulfat des Eisens. Roth gelbes Pulver. Schwefelsaures Deuto-sulfat des Eisens. Octaeder. Schwefelsaures Tritosulfat des Eisens. Masse. Unterschwefelsaures Eisen. Klebrige Masse. Lungstensaures, od. *Wolframsaures* Eisen. Schwarzes Pulver. Weinstein-saures Eisen. Blättrige Krystalle. Weinstensaures Peroxid des Eisens. Rothe Gallerte. Titk.

Ammonsó. Ammoniacum. Ammonik. Synon: Alkali volatile. Repüló alkali. Flüchtiges Alkali. Salurinosum. Hügyzó. Urinöses Salz. Titk.

Ammonsósavai. Salia ammonii. Salze des Ammoniums. L. Almasavanyas — s t. ee. ammonsó. Titk.

Ammonsós alkénessavanyú — Érczmaszlagsavanyas — Érczmaszlagossavanyú — Benzoesavanyas — Mézgakósavanyas — Mosósavanyas — Zöld-savanyas — Vasfestéksavanyas — Citromsavanyas — Eczetsavanyas — Folyamsavanyas — Hamusós alkénessavanyú — Hamusós borkósavanyas — Meszes alkénessavanyú — Szénsavanyas — Tejsavanyas — Ondedsavanyas — Széksós alkénessavanyú — Vilagitósavanyas — Salétromsavanyas — Sósavanyas — Sókasavanyas — Kénessavanyú — Kénessavanyú — Alkénessavanyú — Borkósavanyas — üst. Argentum — ammoniaco-sub-sulfurosum — arsenicicum — arsenicosum — benzoicum —

succinicum — boracicum — chloricum — chromicum — citricum — aceticum — fluoricum — kali-sub-sulfurosum — kali-tartaricum — calce-sub-sulfurosum — carbonicum — lacticum — molybdaenicum — natrosulfurosum — phosphoricum — nitricum — muriaticum — oxalicum — sulfuricum — sulfurosum — subsulfurosum — tartaricum. Ammon-unterschwefelsaures Silber. Weiße Masse, od. sechseckige Tafeln. Arseniksaures Silber. Braunes Pulver. Arseniksaures Silber. Gelbes Pulver, in braun übergehendes. Benzoesaures Silber. Masse. Bernstein-saures Silber. Länglich strahlige Prismen. Boraxsaures Silber. Weißes Pulver. Chlorinsaures Silber. Undurchsichtige kleine Rhomboeder. Chromsaures Silber. Rothés Pulver. Citronsaures Silber. Pulver. Essigsäures Silber. Kleine Nadeln. Flußsaures Silber. Masse. Kali-unterschweifigsäures Silber. Perlige Schuppen. Kali-weinsteinsaures Silber. Masse. Kalk-unterschweifigsäures Silber. Weiße Masse. Kohlen-saures Silber. Weißes Pulver. Milchsäures Silber. Grün-gelbe Masse. Molybdänsäures Silber. Weiße Flocken. Natron-unterschweifigsäures Silber. Dünne seidenartige Blättchen. Phosphorsaures Silber. Gelbes Pulver. Salpetersäures Silber. Sech- u. dreiseitige Tafeln. Salzsäures Silber. Weiße geronnene Masse. Sauerfleesäures Silber. Weißes Pulver. Schwef-

felsaures Silber. Glänzend weisse Prismen. Schwefligsaures Silber. Glänzend weisse Körner. Unterschwefligsaures Pulver. Graue Flecken. Weinsteinfaures Silber. Titk.

Ammonsós salétromsavanyas — Érczmaszlagsavanyas — Benzoesavanyas — Mézgakósavanyas — Mosósavanyas — Eczetsavanyas — Hamusós borkósavanyas — Világítósavanyas — Salétromsavanyas — Sóska savanyas — Kénsavanyas — Kénsavanyas másod savanytartó — Borkósavanyas — gzin. Stannum — ammonio-nitricum — arsenicum — benzoicum — succinicum — boracicum — aceticum — potassino-tartaricum — phosphoricum — nitricum — oxalicum — sulfuricum — sulfuricum deutoxidatum — tartaricum. Ammon-salpetersaures Zinn. Arseniksaures Zinn. Weisses Pulver, Bensoesaures Zinn. Pulver. Bernsteinfaures Zinn. Dünne breite Crystalle. Boraxsaures Zinn. Weisses Pulver. Essigsaures Zinn. Kaliumweinsteinsaures Zinn. Phosphorsaures Zinn. Pulver. Salpetersaures Zinn. Gelbe Flüssigkeit. Sauerkleesaures Zinn. Prismatische Crystalle. Schwefelsaures Zinn. Feine prismatische Nadeln. Schwefelsaures Deutoxid des Zinn. Gallenartig. Weinsteinfaures Zinn. Titk.

Ammonsós salétromsavanyas — Ammonsós kénsavanyas — Érczmaszlagsavanyas — Vasfestéksavanyas — Vas kénsavanyas — Eczetsavanyas — Hamusós kénsavanyas — Szénsavanyas — Világítósa-

vanyas — Salétromsavanyas — Sósavanyas — Sóska savanyas — Kénsavanyas — érczrozsuika. Nicolum — ammonio-nitricum — ammoniosulfuricum — arsenicum — chromicum — ferro-sulfuricum — aceticum — kali-sulfuricum — carbonicum — phosphoricum — nitricum — muriaticum — oxalicum — sulfuricum. Ammonium salpetersaures Nickel. Grüne Krystalle. Ammonschwefelsaures Nickel. Vierseitige flache Prismen. Chromsaures Nickel. Pulverig. Eisenschwefelsaures Nickel. Grüne Tafeln. Essigsaures Nickel. Grüne Rhomboeder. Kalischwefelsaures Nickel. Smaragd Rhomboeder. Kohlen-saures Nickel. Pulverig. Phosphorsaures Nickel. Pulverig. Salpetersaures Nickel. Rhomboedrische Krystallen. Salzsaurer Nickel. Unregelmässige grüne Krystallen. Sauerklee saurer Nickel. Grünlichweisses Pulver. Schwefelsaures Nickel. Vierseitige rechtwinkliche Prismen. Titk.

Ammonsós kénsavanyas — Sulföldes kénsavanyas — Hamusós kénsavanyas — Hamusós sósavanyas — Széksós sósavanyas — Széksós kénsavanyas — Sósavanyas — Kénsavanyas — sejerary. Platinum — ammoniacosulfuricum — barytasulfuricum — kalisulfuricum — kali-muriaticum — natro-muriaticum — natro-sulfuricum — muriaticum — sulfuricum. Ammonschwefelsaures Platin. Hellbraunes Pulver. Barytschwefelsaures Platin. Braunes Pulver. Kalischwefelsau-

res Platin. Schwärzliche Körner. Kalisalzsaures Platin. Kleine Krystalle. Natronsalzsaures Platin. Crystalle. Natronschwefelsaures Platin. Schwärzliche Körner. Salzsäures Platin. Unregelmäßige Krystalle. Schwefelsaures Platin. Schwärzliche Klümpchen. Tittk.

Arany, ezüst tisztítás. Cupellatio. Reinigung des Goldes u. des Silbers, Verschlackung mit Blei. Tittk.

Arany, ezüst tisztító tilka. Cupella. Cupelle. Tittk.

Arany savai. Salia auri. Salze

des Goldes, L. Szék-konyhasó savanyas, 's t. ee. arany. Tittk.

Ásvány hashajtó. Turpethum minerale. Mineral Turpeth. Synon: Mercurius praecipitatus flavus. Sárga leverödött kénésző. Tittk.

Átlátszóvá tesz. Clarificat, Abheffen. Tittk.

Áztatás. Maceratio. Einweichen, Maceriren. Tittk.

Avasság. Ranciditas. Est illa mutatio, quam subeunt olea aëri atmosphaerico exposita. Analogum oxidationi metallicae. Kanizgifeit, Tittk.

B.

Bájércz savai. Salia mangan. Salze des Mangans. L. Szórító savanyas — 's t. ee. bájércz. Tittk.

Benzoe göznedve. Aether benzoicus. Benzoe aether. Tittk.

Benzoe savai. Salia benzoica. Salze der Benzoe. L. Benzoesavanyas — hamusó — 's t. ee. Tittk.

Benzoesavanyas — hamusó — széksó — ammonsó — mészföd — Magnesiföd — timföd — sulyföd — Strontföd — szórító — viaszércz — kövi. Lixiva — natrum — ammoniacum — calx — Magnesia — alumina — baryta — Strontiana — antimonium — cerium — lithium — benzoica. Benzoesaures — Gewächssalkali. — Mineralalkali — Ammoniak — Kalkerde — Maguesie — Manerde — Schwererde — Strontianerde — An-

timonium — Cerium — Lithion. Tittk.

Benzoesavanyas — Mézgakösavanyas — Eczetsavanyas — Sóska savanyas — Borkösavanyas — Borkösavanyas hamusó és — szórító. Antimonium — benzoicum — succinicum — aceticum — oxalicum — tartaricum — lixiva et antimonium tartarica. Benzoesaures Antimonium. Crystalle. Bernsteinsaures Antimonium. Essigsaures Antimonium. Kleine Krystalle. Sauerkeesaures Antimonium. Crystallinische Körner. Weinsteinsaures Antimonium. Gallertartig. Weinsteinsaures Kali und Antimonium. Tittk.

Benzoesavanyas — Eczetsavanyas — Szénsavanyas — Világító savanyas — Salétromsavanyas — Sósavanyas — Sóska savanyas másod sa-

vanytartó — Sósasavanyas
 első savanytartó — Kénsa-
 vanyas másod savanytartó —
 Borkősavanyas — viaszércz.
 Cerium — benzoicum — ace-
 ticum — carbonicum — phos-
 phoricum — nitricum — mu-
 riaticum — oxalicum deuto-
 xidatum — oxalicum pro-
 toxidatum — sulfuricum deut-
 oxidatum — tartaricum. Ben-
 soesaures Cerium. Weisses Pul-
 ver. Essigsaures Cerium. Kör-
 nige Krystalle. Kohlensaures
 Cerium. Silberfarbene Kör-
 ner. Phosphorsaures Cerium.
 Körnige Krystalle. Kohlensaure
 Cerium. Silberfarbene
 Körner. Phosphorsaures Ce-
 rium. Pulver. Salpetersaures
 Cerium. Krystalle. Salzsaures
 Cerium. Vierseitige Prismen.
 Sauerkiesensaures Deutorid des
 Ceriums. Rothes Pulver. Sau-
 erkiesensaures Protorid des Ce-
 riums. Schwefelsaures Deu-
 torid des Ceriums. Weinstein-
 saures Cerium. Pulver. Titk.

Benzoasavanyas — Mosósava-
 nyas — Savanyú mosósava-
 nyas — Vasfestöksavanyas
 — Eczetsavanyas — Gubics-
 savanyas — Hamusósborkö-
 savanyas — Szénsavanyas —
 Tejsavanyas — Széksósbor-
 kösavanyas — Világítósa-
 vanyas — Savanyú világítósa-
 vanyas — Salétromsavanyas
 — Sósavanyas — Sóska-
 savanyas — Savanyú sóska-
 savanyas — Kénsavanyas —
 Savanyú kénsavanyas — Ne-
 hézkősavanyas — Borkösa-
 vanyas — Savanyú borkösa-
 vanyas-kövi. Lithium — ben-
 zoicum — boracicum — bo-
 racicum acidum — chromi-
 cum — aceticum — gallicum

— kali-tartaricum — carbo-
 nicum — lacticum — saccha-
 ro-lacticum — natro-tartari-
 cum — phosphoricum — phos-
 phoricum acidum — nitricum
 — muriaticum — oxalicum —
 oxalicum acidum — sulfuris-
 cum — sulfuricum acidum —
 tungstenicum — tartaricum
 — tartaricum acidum. Ben-
 soesaures Lithion. Undurch-
 sichtige Masse. Saures borar-
 saures Lithion. Krystallisch.
 Chromsaures Lithion. Gelbe
 Parallelepipeden, Essigsaures
 Lithion. Subkrystallische Mas-
 se. Galläpfelsaures Lithion.
 Schwarze Masse. Kaliwein-
 steinsaures Lithion. Rechtwink-
 liche, vierseitige Prismen. Koh-
 lensaures Lithion. Weisses Pul-
 ver. Milchsäures Lithion. Sy-
 rupartige Masse. Milchzucker-
 Lithion. Kleine Krystalle. Ra-
 tronweinsteinsaures Lithion.
 Rechtwinkliche vierseitige Pris-
 men. Phosphorsaures Lithion.
 Weisses Pulver. Saures phos-
 phorsaures Lithion. Krystal-
 lisch, Salpetersaures Lithion.
 Subkrystallisch. Saures sauer-
 kiesensaures Lithion. Krystallisch,
 Schwefelsaures Lithion. Vier-
 seitige Krystalle. Saures schwe-
 felsaures Lithion. Sechseitige
 Krystalle. Lungsteinsaures Li-
 thion. Geschobene, vierseitige
 Prismen. Weinsteinensaures Li-
 thion. Undurchsichtige Masse.
 Saures weinsteinsaures Li-
 thion. Krystallisch. Titk.

Benzoe virágai. Flores benzoës.
 Benzoeblumen. Titk.

Bódító növény anyag. Materia
 narcotica. *váçay*, bódulás;
váçayow, bódítom; *váçayovúðs*,
 bódító. Betäubender Pflan-
 zenstoff. Titk.

Bónóni világító. Phosphorus Bononiensis, Ennek világító, phosphoreskáló minéműségét legelőször Vincenzo Casciarolo vette észre. Bononischer Leuchtstein. Ttk.

Borköfel. Cremor tartari. Weinsteinrahm. Ttk.

Borköfestet. Tinctura tartari. Weinstein Tinctur. Ttk.

Borolaj. Oleum vini. Weindöhl. Ttk.

Borköcsó. Sal tartari. Weinstein-salz. Ttk.

Borköszellem. Spiritus tartari. Weinsteinspiritus. Ttk.

Borkösavanyas — timföld — hamusó — mészföld — széksó ammonsó — Magnesiföld — sulyföld — Strontföld — szorító — vas Alumina — Lixiva — Calx — Natrum — Ammoniacum — Magnesia — Baryta — Strontiana — Antimonium — Ferrum — tartarica. Weinsteinsaure Alaunerde. Weinsteinsaures Kali. Synon. Tartarus tartarisatus.

Hamusós borkö: Weinsteinsaure Kalkerde. Weinsteinsaures Mineralalkali. Weinsteinsaures Ammoniak. Weinsteinsaure Kalkerde. Weinsteinsaure Schwererde. Weinsteinsaures Strontian = Spießglanz. Synon. Tart. emetic. Weinsteinsaures Eisen. Synon: Tartar. chalybeatus. Globuli martiales. Tinctur. martis Ludovici. Tinctura martis tartarisata. Eisen Tinctur. Ttk.

Borkösavanyas sók. Salia tartarica. Weinsteinsaure Salze. L. Borkösavanyas agyag — 's t. ee. Ttk.

Borköjegek. Crystalli tartari. Weinsteincrystalle. Ttk.

Borköves szalamia szellet. Spiritus salis ammoniaci tartarisatus, Tartarisirter Salmiakgeist. Ttk.

Boros forrás. Fermentatio vinosa. Weinigte Gährung. Ttk.

Büdös borköolaj. Oleum tartari foetidum Empyreumatisches Weinsteindöhl. Ttk.

C.

Cádmérez savai. Salia cadmii. Salze des Cadmiums. L. Ciztomsavanyas — 's t. ee. Cádmeércz, Ttk.

Cánton világítója, v. világító mágnese. Cantons Lichtmagnet. Synon. Homberg világítója, v. levegő gyújtója. Homberg's Phosphor, oder Luftzünder. Ttk.

Chinai sejtérecz. Pakfong. Weißes Kupfer der Chinesen, welches eine Legirung von Kup-

fer, Nickel, u. Zink sein soll. Ttk.

Columbi, Columbi ércz. Columbum. Denominatio patronymica, a loco natali huius metalli, qui est provincia Americana eiusdem nominis. Kolumbit, Kolumbeisen. Synon. Zantalerz. Asv.

Csepegett boreczet. Acetum vini destillatum. Destillirter Essig. Ttk.

Csinálmány. Productum. Product. Ttk.

Czin savai. Salia stanni. Salze des Zinns. Tittk.
 Czitromlé. Succus citri. Citronensaft. Tittk.
 Czitromsavany göznedve. Aethor acidi citri. Citronensaure Aether. Tittk.
 Czitromsavanyas — Mosósavanyas — Eczetsavanyas — Szénsavanyas — Világítósavanyas — Salétromsavanyas — Kénsavanyas — Borkősavanyas — kadmércz. Cadmium — citricum — boracicum — acetium — carbonicum — phosphoricum — nitricum — sulfuricum — tartaricum. Citronsaures Cadmium. Weisses Pulver. Borarsaures Cadmium. Weisses Pulver. Essigsäures Cadmium. Sternförmige Prismen. Kohlensaures Cadmium. Weisses Pulver. Phosphorsaures Cadmium. Weiss-

ses Pulver. Salpetersaures Cadmium. Prismatische Strahlen. Schwefelsaures Cadmium. Rechtwinkliche Prismen. Weinstensaures Cadmium. Kleine Kadeln. Tittk.

Czitromsavanyas sók. Salia citrica. Citronensaure Salze. L. Czitromsavanyas-hamuso's t. ee. Tittk.

Czitromsavanyas — hamusó — széksó — ammonsó — mész — Magnesiföld — sulyföld — timföld — kadmércz. Lixiva — Natrum — Ammoniacum — Calx — Magnesia — Baryta — Alumina — Cadmium — citrica. Citronsaures — Gewächsalkali — Mineralalkali — Ammoniak — Citronensaure — Kalkerde — Zalkerde — Schwererde — Maunerde. Citronensaures Cadmium. Tittk.

D.

Dekocz, Kolimász, Szekérkenő, Kátrány (Tuládunai sző). Pix liquida, Cedria. Wagenschmirre. Tittk.

Dürgő üst, Pattanó ezüst. Argentum fulminans. Knallpulver. Tittk.

E.

Eczet-mércze. Acetometer. Acetometer, Essigsäuremesser. Tittk.

Eczetsavanyas sók. Salia acetica. Essigsäure Salze. L. Eczetsavanyas-hamuso — 's t. ee. Tittk.

Eczetsavanyas — hamusó —

széksó — ammonsó — mész — Magnesiföld — timföld — sulyföld — köolajbalzsam — ön (ónmész). Lixiva — Natrum — Ammoniacum — calx — Magnesia — Alumina — Baryta — Naphtha — Plumbum (Suocharam Saturni) — acc-

tica. Essigsäures Gewächssal-
 fati. **Synon:** Leveleges bor-
 köföd. Terra foliata tartari.
 Blättrige Weinsteinerde. Bor-
 kötitka. Arcanum tartari. Bo-
 erhaave újjá lett horköve.
 Tartarus regeneratus Boer-
 haavii. Acetas potassae. Bor-
 kösavanyas hamusó. Essigsäu-
 res Mineralalkali. **Synon:**
 Terra foliata tartari crystal-
 lisabilis. Jegeződhető levele-
 ges föld. Soda acetata. Ecze-
 tes széksó. Acetas sodae. Id.
 Essigsäure Ammoniat. **Synon:**
 Mindererszelle. Spiritus Min-
 dereri. Essigsäure Kalkerde.
Synon: Krétaiföld. Sal cre-
 tae. Kreidensalz. Eczetsava-
 nyas mészföld. Sal amonia-
 cum fixum vegetabile. Acetas
 calcis. Eczetsavanyas mész.
 Rákzsomsó. Sal oculorum can-
 cri. Krebsaugensalz. Kaláris
 só. Sal coralliorum. Korallen-
 salz. Essigsäure Kalkerde. **Sy-**
non: Eczetsavanyas keserü-
 föld. Essigsäure Bittersalzerde.
 Eczetsavanyas Magnesi. Ace-
 tas Magnesia. Essigsäure Al-
 launerde. **Synon:** Argilla ace-
 tata. Thoneffigsalz. Acetas
 argillae. Essigsäure Schwer-
 erde. **Synon:** Terra pondero-
 sa acetata. Eczetsavanyas ne-
 hézföld. Acetas barytae. Es-
 sigsäure Naphthe, Essigäther.
 Essigsäures Bley. Bleyzucker.
Synon: Önezet. Acetum li-
 thargyrii. Bleyessig. Goulard
 ón kihúzatja. Extractum Sa-
 turni Goulardi. Goulardisches
 Bleyextract. **Titk.**
 Édesföld savai. Salia Glucini.
 Salze des Gluciniums. L.
 Mézgakősavanyas — Vasfe-
 téksavanyas — st. ee. édes-
 föld. **Titk.**

Édesült savanyak. Acida dulcifi-
 cata. Versüfte Säuren. Szer-
 áncs. **Titk.**

Edgyes földek. Terrae simplices.
 Einfache Erden. **Titk.**

Edgyes választó atyafiság, Ed-
 gyos öszszetétellel széjjelze-
 dő atyafiság. Affinitas ele-
 ctiva simplex, Affinitas ana-
 lytica cum synthesi simplici.
 Einfache Wahlverwandschaft.
Titk.

Égető anyag. Principium urens.
 Ilylen anyag van a' csalány
 töjeiben. Brennstoff. **Titk.**

Égető — Lecsepegtetőedények.
 Vasa destillatoria. Destillir
 Geräthtschaft. **Titk.**

Éghető testek. Corpora inflam-
 mabilia, Combustibilia. Ver-
 brennliche, oder entzündliche
 Körper. **Titk.**

Égő, v. Gyúladó szellem. Spi-
 ritus ardens, v. inflammabilis.
 Brennbarer Geist. **Titk.**

Egyenest felmenő lecsepegteté-
 sek. Destillationes rectae per
 ascensum. Gerade aufsteigen-
 de Destillationen. **Titk.**

Egyvelges kihúzat. Extractum
 mixtum. Gemischtes Extract.
Titk.

Elegyítés, Öszszetétel, Öszsze-
 tevő atyafiság. Affinitas mix-
 tionis, compositionis synthe-
 tica. Verwandschaft der Zu-
 sammensetzung (mischende Ver-
 wandschaft). **Titk.**

Elhajt. Cupellat. Abtreiben. El-
 hjátás. Cupellatio. Das Ab-
 treiben. **Titk.**

Elivó, Elnyelő. Absorbens. Ab-
 sorbirend. Elivás, Elnyelés.
 Absorptio. Absorption, Ver-
 schluckung. **Titk.**

Elosztás. Divisio. Theilung, Zer-
 theilung, Zerstückung. **Titk.**

Elő, Előrcsz, Elem. Elementum.
 Uraufangstoff. Titk.
 Előrekészítő atyaliság. Affinitas
 praeparatoria. Vorbereitende
 Verwandtschaft. Titk.
 Előtő, Előtevő, Befogó. Excipulum.
 Vorsage. Titk.
 Elpuffanás, Elpattanás. Detonatio.
 Berpuffen. Titk.
 Elrepít. Volatilisat. Berflüchtigen.
 Titk.
 Eltulajdonítás, elsajátítás, előkís-
 tés. Appropriatio. Anneigung. T.
 Életlevegő. Aër vitalis. Lebens-
 luft. Titk.
 Enyv. Gluten. Leim, trockene Gal-
 lerte. Titk.
 Érzelegytés. Mixtio metalli cum
 alio vilioris pretii. Legirung.
 Titk.
 Érczmaszlagkirály. Regulus ar-
 senici. Arsenikkönig. Titk.
 Érczmaszlagolaj. Oleum arseni-
 ci. Arsenioehl. Titk.
 Érczmaszlagvaj. Butyrum arse-
 nici. Arsenibutter. Titk.
 Érczmaszlagsavanyas sók. Sa-
 lia arsenicica. Arseniksaure
 Salze. L. Érczmaszlagsava-
 nyas — magnesisód — 's t.
 ee. Titk.
 Érczmaszlagsavanyas — Ércz-
 maszlagossavanyú — Méz-
 gakósavanyas — Talpas mo-
 sósavanyas — Zódsavanyas
 — Vastestéksavanyas — Ci-
 tromsavanyas — Vaskéksa-
 vanyas — Eczetsavanyas —
 Folyamsavanyas — Ibolya-
 színsavanyas — Vizanyagos
 ibolyaszínsavanyas — Szén-
 savanyas — Tejsavanyas —
 Világítósavanyas — Alvilá-
 gítósavanyú — Sósavanyas
 — Sósakasavanyas — Kénsa-
 vanyas — Alkénassavanyas —
 Alkénessavanyú — Borkósa-
 vanyas — Strontiani. Stron-

tianites — arsenicicus — ar-
 senicosus — succinicus —
 boracicus — chloricus —
 chromicus — citricus — fer-
 roborassicus — aceticus —
 fluoricus — jodicus — hy-
 driodicus — carbonicus — la-
 cticus — phosphoricus — sub-
 phosphorosus — muriaticus
 — oxalicus — sulfuricus —
 subsulfuricus — subsulfuro-
 sus — tartaricus. Arseniksau-
 rer Strontian. Weisses Pul-
 ver. Arseniksaurer Strontian.
 Masse. Bernsteinisaurer Stron-
 tian. Sandige Krystalle. Was-
 sischer Boraxisaurer Stronti-
 an. Weisses Pulver. Chlorin-
 saurer Strontian. Nadeln.
 Chromsaurer Strontian. Gel-
 bes Pulver. Citronsaurer
 Strontian. Kleine Krystalle.
 Eisenblausaurer Strontianit.
 Masse. Essigsaurer Strontia-
 n. Flache rhomboedrische Pris-
 men. Flußspathsaurer Stron-
 tian. Weisses Pulver. Jodin-
 saurer Strontian. Kleine D-
 taeder. Jodwasserstoffsaure
 Strontian. Masse. Milch-
 saurer Strontian. Gummiar-
 tige Masse. Phosphorsaurer
 Strontianit. Weisses Pulver.
 Unterphosphorigsaurer Stron-
 tianit. Masse. Salzsaurer
 Strontian. Tafeln, und zwey
 achtsseitige Pyramiden. Grund-
 fläche auf Grundfläche. Sau-
 rerkeelsaurer Strontian. Weis-
 ses Pulver. Schwefelsaurer
 Strontian. Weisses Pulver,
 n. rhomboedrische Prismen. Un-
 terschwefelsaurer Strontian.
 Weinstensaurer Strontian.
 Rhomboedrische Prismen. Titk.
 Érczmaszlagsavanyas — magne-
 sisód — urankori — kevert
 — ytterbyfód — fog — szék-

só — mész — üst — strontföld — érczrozsinka. Magnesia — Uranium — Wyzmuthum — Itterium — Zincum — Natrum — Calx — Argentum — Strontianites — Nicolum — arsenicica. Arseniksaure Zalkerde. Arseniksaures Uranium. Gelblichweißes Pulver. Arseniksaurer Wyzmuth. Weißes Pulver. Arseniksaure Yttererde. Weißes Pulver. Arseniksaurer Zink. Weißes Pulver. Arsenik Mineralalkali. Arseniksaure Kalkerde. Arseniksaures Silber. Arseniksaurer Strontian. Arseniksaurer Nickel. Apffelgrün. Tittk.

Érczmaszlagossavanyú — üst — Strontföld. Argentum — Strontianites — arsenicosa. Arseniksaures Silber. Weißes Pulver. Arseniksaurer Strontian. Tittk.

Érczmaszlagos vizanyagossesz. Gas hydrogenium arsenicatum. Arsenikhaltiges Wasserstoffgas. Tittk.

Ércznövények. Vegetationes me-

tallicae. Künstliche Vegetationen. Metallbäumchen. Tittk.

Érczrozsinka savai. Salia nicoli. Salze des Nickels. L. Ammonissalétromsavanyas — 's t. ee. érczrozsinka. Tittk.

Érczsáfrány. Crocus metallorum. Spießglanzsafran. Tittk.

Érczsalak. Scoria. Abbrand. Tittk.

Ércz sók. Salia metallica. Metallische Salze. Tittk.

Ércztartó savai. Salia cobalti. Salze des Kobalts. L. Szorítósavanyas — 's t. ee. ércz tartó. Tittk.

Érczüveg. Virum metallicum. Metallisches Glas. Tittk.

Erdősviz. Aqua fortis. Scheidewasser. Synon: Spiritus nitri. Salétromszellem, Vizes salétromsavany. Tittk.

Észrevehetetlen. v. Csendes kései forrás. Fermentatio insensibilis consecutiva. Unmerkliche od. stille Gährung. Tittk.

Ezüst v. üst savai. Salia argenti. Salze des Silbers. L. Ammonis — alkénsavanyas — 's t. ee. üst. Tittk.

F.

Fekete folyam. Fluxus niger. Fluß, ein allgemeiner Ausdruck, dessen man sich bedient, um eine Substanz od. Mischung zu bezeichnen, die zugesetzt wird, um das Schmelzen der Mineralien zu befördern. Die Flüsse, deren man sich zu Probibiren, od. bei chemischen Untersuchungen bedient, bestehen gewöhnlich aus Alkalien, welche die irdige Mischungen schmelzbarer machen, indem

sie dieselben in Glas verwandeln; auch nimmt man dazu gepulvertes Glas. Die alkalischen Flüsse, sind entweder der rothe Fluß, der schwarze Fluß, auch Reducirfluß genannt, oder der weisse Fluß. Der rothe Fluß besteht aus einer Mischung von Salpeter u. Weinstein. — Der weisse Fluß wird bereitet, indem man eine Mischung, aus gleichen Theilen Salpeter und Wein-

stein bestehend, in kleinen Portionen nach und nach, in einen glühenden Schmelztiegel wirft. Es entsteht eine Verpuffung, wodurch die Salpetersäure zerlegt wird, und sich mit der Weinstein säure verflüchtigt. Der Rückstand bestehet aus kohlenfäuerlichen Kali, in einem Zustande beträchtlicher Reinheit. Man hat diese Substanz feuerbeständigen Salpeter genant. Der schwarze Fluß unterscheidet sich von vorhergehenden durch das Verhältniß seiner Bestandtheile. Um ihn zu bereiten, nimmt man am Gewicht doppelt so viel Weinstein, als Salpeter. Deshalb ist die verbrennung unvollständig, und eine beträchtliche Portion Weinstein säure wird durch bloße Hitze zerlegt, und läßt eine Quantität Kohlen zurück, von welcher die schwarze Farbe abhängt. Man benützt ihn zur Reductio n der Metallerze, wo er auf die Weise wirkt, daß er sich mit dem Sauerstoffe des Oxids verbindet. Ure. Schwarzer Fluß. Titk.

Fel. Cremor. Significat superius vibrantem oleosam, v. aliam quameunque substantiam. e.g. Cremor — lactis — calcis — vini — etc. Rahm. Titk.

Felércz. Semimetallum. Halbmetall. Titk.

Feforrás. Effervescencia. Aufbrausen. Titk.

Felrepiték. Sublimatum. Sublimat. Titk.

Felrepités. Sublimatio. Sublimiren. Titk.

Felségesércz, Érezkirály. Regulus. Metallischer König. Titk.

Ferde, öldalos, meghajtassali le-

csepogtetések. Destillationes obliquae. Schiefe, od. schräge Destillationen. Titk.

Festékellen, Színeiken (meszszelátó üveg). Achromaticum (telescopicum). ἀχρωματιζόν, colore carens; α priv. χρώμα, color, χρωματιζος, colores habens. Titk.

Fejérrarany savai. Salia Platini. Salze des Platins, L. Ammonis — kénsavanyas — 's t. ee. fejérrarany. Titk.

Fejér érczmaszlag. Arsenicum album. Weißer Arsenik. Titk.

Fejér folyam. Sal tartari extemporanum, Fluxus tartari. Weißer Fluß. Titk.

Fejér leverödött kéneső. Mercurius praecipitatus albus. Weißer Quecksilber praecipitat. Titk.

Fog savai. Salia Zinci. Salze des Zinks. L. Almasavanyas — Szoritósavanyas — 's t. ee. fog. Titk.

Fogvaj. Butyrum zinci. Zinfbutter. Titk.

Folyamsavanyas sók. Salia fluorica. Flußsaure Salze. L. Folyamsavanyas — hamusó — 's t. ee. Titk.

Folyamsavanyas — hamusó — széksó — ammonsó — mészföd — Magnesiföd — sulyföd — timföd. Lixiva — Natrum — Ammoniacum — Calx — Magnesia — Baryta — Alumina fluorica. Flußsaures Gewächssalkali. Synon: Fluas potassae. Flußsaures Mineralalkali. Synon: Fluas sodae. Flußsaures Ammoniak. Synon: Fluas ammoniacalis. Folyamsavanyas ammonsó. Flußsaures Ammoniak, Flußspathalkali. Flußsaure Kalkerde. Synon: Fluas calcis. Flußsaure

Zalferde. Flußsaure Schwere-
erde. Synon: Fluas barytae.
Flußsaure Thonerde. Synon:
Fluas argillae. Tittk.
Folyamszesz. Gas fluorium. Fluß-
saures gas. Synon: Folyam-
savanyzszez. Gas acidum fluo-
ricum. Flußspathsaures Gas.
Tittk.
Folyó testek. Corpora fluida.
Flüssige Körper. Tittk.
Forrás. Fermentatio. Gährung.
Tittk.
Forrászió. Ferrumen. Föth. Tittk.
Forrasztó-eső. Tubus ferrumina-
torius. Föthróhre. Tittk.
Forrózás. Infusio. Infundiren.
Tittk.
Forrózat. Infusum. Aufguß. Tittk.
Fojtóanyag. Azotum. *αζοτικος*,
η, *ον*, nem-éltető, fojtó. *α*,
priv. *ζωοτης, ητος, η*, éltető,
ζωω, élek. Tittk.
Fojtószesz. Gas azotum, Gas.
Helmontii loquendi terminus
est, et denotat spiritum ae-
thereum volatilem, non coa-
gulabilem. Derivatur a Bel-
gico Gist, v. Gest, aut Geest,
quod ex Germanico Geist est
depravatum. Blanc. Gas. Mit
diesem Namen werden alle
permanent-elastischen Flüssig-
keiten bezeichnet, einfache od.
zusammengesetzte, nur die Ath-
mosphäre nicht, welcher der

Name Luft beigelegt ist. Ure.
— Azotum est Graecanicum,
ex *α* priv. et zotum, *ζωον*,
vivificans et hoc a *ζωη*, vita.
azotum itaque ad verbum es-
set: non vivificans. Sticfgas.
Tittk.

Föd. Terra. Erde. Tittk.

Födísó. Sal terrestre. Erdesalz.
Tittk.

Földi savai. Salia tellurii. Sallia
des Tellurium. L. Salétrum-
savanyas — Sósavanyas —
's t. ee. földi. Tittk.

Földföldmész. Calx gypsi. Gyps-
kalk. Tittk.

Földlé. Decoctum. Absud. Tittk.

Földvíz, Fözet. Decoctum. Apo-
zema. *αποζεω*, deserveo. Ab-
kochen. Tittk.

Fűsök. Salia herbarnm. Kräuter-
salze. Tittk.

Fürdő. Balneum. Bad. Tittk.

Füstölés. Fumigatio. Ez a' ra-
gadó mérgeknek, v. mérges
kipárolgásoknak elnyomá-
sokra való. E're végre leg-
jobb a' zödsavany, chlorinum;
salétromsavany, acidum ni-
tricum; és a' sósavany, aci-
dum muriaticum. Ellenben az
cezet-pára, kénfüst, puska-
por, nem érdemlik a' dögha-
lál elleni, antiloicum, neve-
zetet. Tittk.

G.

Galiczköszellet. Spiritus vitrioli.
Vitriolgeist. Tittk.

Galiczkö-olaj. Oleum vitrioli. Vi-
triolehl. Tittk.

Glauber füstölgő salétrom szel-
leme. Spiritus nitri fumans

Glauberi. Glauber V. Közép-
sök. Rauchender Salpeter-
geist. Tittk.

Göznedv-olaj. Oleum aethereum.
Aetherisches Oehl. Synon: O-
leum volatile. Repülő olaj.

Flüchtiges Dehl. Oleum odorum. Szagos olaj. Niechenbes Dehl. Oleum Destillatum. Csepegett olaj. Destillirtes Dehl. Oleum essentielle. Valóságos olaj. Wesentliches Dehl. Titk. Gözös vagdalás. Cementatio. Cementiren. Titk. Gözzel vagdaló koroglya. Pyxis cementaria. Cementpulver Büchse. Titk. Crispán, v. Durva eczetsavanyas réz. Aes viride. Grünspan. Synon: Aerugo Saxonica. Szász rézrozsda. Cuprum acetikum, Eczetsavanyas réz. Essigsaures Kupfer. Crystalus Veneris. Rézjég. Kupfer Krystall. Destillirter Grünspan. Titk. Szerácss. Gubiessavanyas sók. Salia galli-

ca. Salze des Gallus. L. Gubiessavanyas — hamusó — 's t. ee. Titk.

Gubiessavanyas — hamusó — széksó — ammoni — mész — Magnéziföld — timföld — nehezföld — Strontföld. Lixiva — Natrum — Ammoniacum — Calx — Magnesia — Alumina — Baryta — Strontianum — galica. Gallusfaures — Gewächsalkali, v. Kali — Mineralalkali, v. Soda — Ammoniak — Kalkerde — Zinkerde — Maunerde — Strontianererde. Titk.

Gyökérni. Radicale. Der charakteristische Grundbestandtheil einer Verbindung, mit Sauerstoff. Radical. Titk.

II.

Hamud, Hamuhely, Hamva. Cinerarium. Aschenbeerd. Titk.

Hamusó. Lixiva, Kali, Potassium. Gewächsalkali, Kali. Synon: Potassa, Alkali vegetabile. Lapis causticus alcalinus, Lixivium saponarium. Szappanos lüg. Vegetabilisches Laugensalz, Gewächsalugensalz, Alkalischer Aetzstein, Seifensiederlauge. Titk.

Hamusó savai. Salia lixivae. Salze des Kali. L. Almasavanyas — ammonis-kénsavanyas — 's t. ee. hamusó. Titk.

Hamusós — Széksós — Ammonsós — timföld. Alumina — potassina — natrata — ammoniacata. Kali — Mineralalkali — Ammoniak — haltende Maunerde. Titk.

Hamusós ércmaszlag. Arsenicum potassinum. Gewächsalkali haltiges Arsenik. Asv.

Hamuzsir. Cineres clavellati. Gemeine Pottasche. Titk.

Hangya göznedve. Aether formicarum. Ameisen Aether. Titk.

Hangyasavanyas — Ammonsós-sóskasavanyas — Szorítósavanyas — Ércmaszlagsavanyas — Benzoesavanyas — Mosósavanyas — Zödsavanyas — Vasfestéksavanyas — Citromsavanyas — Vas-kéksavanyas — Eczetsavanyas — Eczetsavanyas rézmész — Folyamsavanyas — Hamusós — sóskasavanyas — Szénsavanyas — Széksós-sóskasavanyas — Világítósa-

nyas — Salétromsavanyas —
 Alsalétromsavanyas — Sósavanyas
 másod savanyastartó — Sóska-
 savanyas — Kénsavanyas —
 Kénsavanyas másod savanytartó —
 Kénsavanyas ammonis és — Kénsavanyas
 széksős és — Alkénsavanyas —
 Kénessavanyas első savanytartó —
 Borkősavanyas — réz. Cuprum —
 formicum — ammoniaco-oxalicum —
 stibicum — arsenicum — benzoicum —
 boracicum — chloricum — chromicum —
 citricum — ferro-borussicum —
 aceticum deutoxidatum — aceticum
 calcinatum — fluoricum — kali-oxalicum —
 kali-tartaricum — carbonicum —
 natro-oxalicum — phosphoricum —
 nitricum — subnitricum — muriaticum-
 deutoxidatum — oxalicum — sulfuricum —
 sulfuricum deutoxidatum — sulfuricum
 ammoniacale — et lixiva sulfurica —
 subsulfuricum — sulfurosum protoxidatum —
 tartaricum. Ameisensaures Kupfer.
 Sechsheitige Prismen. Ammonisch
 Sauerkeesaures Kupfer. Rhomboedrische
 Tafeln. Flache sechsheitige Prismen.
 Pulverig. Antimonsaures Kupfer. Grünes
 Pulver. Arseniksaures Kupfer. Pyramiden,
 u. Prismen. Benzoesaures Kupfer. Kleine
 Krystalle. Boraksaures Kupfer. Gallertartig.
 Chlorinsaures Kupfer. Grüne Masse. Chrom-
 saures Kupfer. Braunes Pulver. Citronsaures
 Kupfer. Grüne Krystalle. Eisenblausaures
 Kupfer. Braunes Pulver. Essigsaures
 Deutorid des Kupfers. Vierseitige Pyra-

miden. Essigsaures Kupferkalk. Achteitige
 Prismen. Flüssiges saures Kupfer. Blaue
 Krystalle. Kalisaurekeesaures Kupfer.
 Sechsheitige Prismen. Kaliumeinstein-
 saures Kupfer. Blaue Krystalle. Kohlen-
 saures Kupfer. Verschieden. Natron-
 saurekeesaures Kupfer. Nadel-
 förmige vierseitige Prismen. Phosphor-
 saures Kupfer. Pulverig. Salzsaures
 Kupfer. Tetraeder. Salzsaures Deutoxid
 Kupfer. Rechtwinkliche Parallelepiped-
 en. Sauerkeesaures Kupfer. Nadel-
 förmig. Schwefelsaures Kupfer. Vier-
 seitige Pyramiden, mit vierseitigen
 Prismen. Schwefelsaures Deutorid
 des Kupfers. Schräge Parallelepiped-
 en. Schwefelsaures Ammon und
 Kupfer. Krystalle. Schwefelsaures
 Kupfer u. Kali. Gelbe Krystalle. Unter-
 schwefelsaures Kupfer. Grünes Pulver.
 Schwefelsaures Kupfer und Kali. Gelbe
 Krystalle. Unterschwefelsaures Kupfer.
 Blau grüne Krystalle. Titk.

Hányt ídő, Töltésd, Televény,
 Telek, Telegd, Teleg. Humus.
 Dammerde. Asv.

Hémérő. Thermometrum. *ἤμερος*,
 calidus; *μέτρον*, mensura. Thermo-
 meter. Titk. Term.

Hévyanyag. Caloricum. Wärmestoff.
 Titk.

Heves-áztatás, Meleg-áztatás.
 Digestio. Digeriren. Titk.

Híg testek. Liquida corpora. Li-
 quide, od. tropfbar flüssige Körper.
 Titk.

Höltő. Caput mortuum. Rückstand
 in der Retorte bei trockener
 Destillation. Titk.

Homok - Fövenyfürdő. Balneum
arenae. Sandbad. Ttk.
Hő, Hé, Hőség. Calor. Wärme.
Ttk.
Húgyhólyag-kő. Calculus vesicae
urinariae. Blasenstein. Ttk.

Húgyhólyagkősavanyas sók. Sa-
lia lithica, v. urolithica. Blä-
sensteinsäure Salze. Ttk.
Hűt. Frigefacit. Abfühlen. Ttk.
Hűtő. Refrigeratorium. Kühlan-
statt. Ttk.

I.

Ismételt lehozás. Cohobatio. Wie-

derholtes Destilliren, Coho-
bation. Ttk.

II.

Kádmércz savai. L. Cadmércz
savai. Ttk.

Káliércz. Kalium. Metallische
Grundlage des Kalk. Ttk.

Kanafanyag. Materia fibrosa. Fa-
serstoff, Faseriger, od. faden-
artiger Stoff. Ttk.

Karafia, Lopótök. Phiala. *φιά-
λη*, poculum planum, et ro-
pandum, q. *πιάλη*, a *πιεῖν*
ἄλλος, quod ex eo facile et
assatim bibas, Schrev. Phia-
la, vas vini, v. aquae, ple-
rumque ex auro conflatum.
Martial. l. 8. ep. 51. Quis
labor in phiala? Juven. Sat.
5. v. 38. Virro tenet phialas,
tibi non committitur aurum.
Phiala, v. Phiola, eine Phi-
ole; ein hohles Glas, das
unten einen Bauch wie eine
große Kugel hat, und von
da in eine enge Rohre aus-
geht. Onomat. med. Eben az
értelemben vétetik a' Che-
miában. Phiale. Ttk.

Katlan, Koh, Tűzhely. Focus.
Heerd, Brennpunt. Ttk.

Kékkő. Vitriolum caeruleum.
Kénsavanyas réz. Kupfervi-
triol. Ttk.

Kéksavany. Acidum borussicum.
Bläusäure. Synon: Berlini kék
savany. Acidum caerulei Be-
rolinensis. Berlinerbläusäure,
Färbende Säure, Färbestoff
des Berlinerbläues, Preussis-
che Säure. Ttk.

Kéksavanyaszesz. Gas borussis-
cum. Bläusäures Gas. Ttk.

Kéksavanyas sók. Salia borussis-
ca. Salze der Berlinerbläus-
säure. L. Kéksavanyas — as-
ványalkali — 's t. ee. Ttk.]

Kéksavanyas — széksó — am-
monsó — mészföld — Magnés-
ziföld. Natrum — Ammonia-
cum — Calx — Magnesia —
borussica. Bläusäures — Mi-
neralkali — Ammoniak —
Kalkerde — Talkerde. Ttk.

Kemenczék. Fornaces. Defenttk.
Kemény testek. Corpora dura.
Harte Körper. Ttk.

Kénbalsam. Balsamus sulfuris.
Schwefelbalsam.

Kénhamusó. *Potassium sulfu-
ratum*, *Lixiva sulfurata*.
Schwefel Gewächssalkali. Titk.
Szerácss.

Kénmáj. *Hepar sulfuris*. Schwe-
felleber. Synon: Kénhamusó.
Titk. Szerácss.

Kénmész. *Calx sulfurata*. Schwe-
feskalkerde. Synon: Mészfö-
des kénmáj. *Hepar sulfuris
calcareum*. Kalkerdigtes
Schwefelleber. Titk. Szerácss.

Kénkali. Synon: Kénhamusó
Titk. Szerácss.

Kénmájás hévizek. *Thermæ he-
paticæ*. Schwefelbäder. Titk.
Szerácss.

Kén-ón. *Plumbum sulfuratum*.
Schwefelhaltiges Blej. Titk.

Kénszékso. *Natrum sulfuratum*.
Schwefel-*Mineralalkali*. Titk.

Kéntef. *Lac sulfuris*. Schwefel-
milch. Titk.

Kénessavany. *Acidum sulfuro-
sum*. Svéflege Säure. Synon:
*Acidum vitrioli phlogistica-
tum*. *Phlogistos Gálioskösa-
vany*. *Phlogistifirte Vitriol-
säure*. Repülő kénsavany.
Acidum sulfuris volatile.
Flüchtige Schwefelsäure. Re-
pülő Gálizkösavany. *Acidum
vitrioli volatile*. Titk.

Kénsavany göznedve. *Aether vi-
trioli*. *Vitriolaether*. Titk.

Kénsavanyas sók. *Salia sulfuris-
ca*, *Sulfates*. Schwefelsäure
Salze. L. Kénsavanyas —
ammon — 's t. ee. Titk.

Kénsavanyas — ammonso —
székso — fog — kevert —
Magnéziföd — mészföd —
nehézföd — hamusó — só-
lyomföd — Strontföd — vas-
kénésö. *Ammoniacum* — *Na-
trum* — *Zincum* — *Wyzmu-
thum* — *Magnesia* — *Calx*
— *Baryta* — *Lixiva* — *Cir-*

conia — *Strontiana* — *Fer-
rum* — *Mercurius* — *sulfuris-
ca*. Schwefelsäures Ammo-
niak. Synon: Glauber titkos
sója. *Sal ammoniacum secre-
tum Glauberi*. Glaubers ge-
heimer Salmiak. Gálizkösa-
vanyas ammonso. *Sal ammo-
niacum vitriolatum*, v. *Vitrio-
lum ammoniacale*. *Vitriolischer
Salmiak*. Kénsavanyas repü-
lö alkali. *Sulfas ammoniaci*.
Vitriolischer Salmiak. Schwe-
felsäures *Mineralalkali*. Sy-
non: Glauber csuda sója. *Sal
mirabile*. *Glauberi*. *Glauber-
salz*, *Glaubers Wundersalz*.
Sulfas sodæ. Kénsavanyas
székso. Schwefelsaurer Zink.
Synon: *Vitriolum album*. Fe-
jér üvegese. *Vitriolum zinei*.
Schwefelsäures *Wyzmuth*. Sy-
non: *Vitriolum wyzmuthi*.
Gálizkösavanyas kevert.
Wyzmuthvitriol. Schwefel-
säure Kalkerde. Synon: *Epsom-
ni só*. *Sal Epsomense*. *Ep-
somsalz*. *Angolsó*. *Sal Angli-
cum*. *Englisches Salz*. Gáliz-
kösavanyas keserűföd. *Ma-
gnesia vitriolata*. *Vitriolösäure
Magnesie*. Kénsavanyas *Ma-
gnézi*. Schwefelsäure Kalk-
erde. Synon: *Föttföd*. *Gypsum*.
Gyps. *Höldded*. *Selenites*.
Selenit. Gálizkösavanyas
mészföd. *Calx vitriolata*. *Vi-
triolösäure Kalkerde*. Schwe-
felsäure *Schwererde*. Synon;
Gálizkösavanyas nehézföd.
Terra ponderosa vitriolata.
Sulfas barytæ. Kénsavanyas
nehézföd. Schwefelsäures *Ge-
wächssalkali*. Syno: *Tartarus
vitriolatus*. Gálizkösavanyas
borkö. *Sal de duobus*.
Iker só. *Arcanum duplica-
tum*. Kettös titok. *Sal poly-*

- chrestum Glaseri. Glaser sok; hasznú sója. πολυς sok; χρῆσιμος; hasznos. Sulfas potissimus. Kénsavanyas hamusó. Schwefelsaure Zirkonerde. Schwefelsaures Strontian. Synon: Sulfas Strontianac. Kénsavanyas Strontitöld. Schwefelsaures Eisen. Synon: Sulfas ferri. Galiczkb. Eisenvitriol. Schwefelsaures Quecksilber. Synon: Vitriolum mercurii. Galiczkb. savanyas kénesó. Quecksilber Vitriol. Sulfas acidus mercurii. Savanyú kénsavanyas kénesó. Saures schwefelsaures Quecksilber. Oculum mercuriale. Kénesó olaj. Quecksilberöhl. Titk.
- Kénvizanyagosszesz. v. Vízanyagosszesz. Gas hydrogenium sulfuratum. Wasserstoffgas. Synon: Kénmájszesz. Gas hepaticum. Hepatisches Gas. Kénmájlevegő. Aër hepaticus. Titk.
- Kénes — sárga — citromszinü — veres — ércmaszlag. Arsenicum — sulfuratum — flavum — citrinum — rubrum. Schwefelgelber — rother — Arsenik. Asv.
- Kénesó savai. Salia hydrargyrica. Salze des Quecksilbers. L. Almasavanyas — Kénesmaszlagsavanyas — s. t. ec. kénesó. Titk.
- Kevert virágai. Flores wismuthi. Wismuthblumen. Titk.
- Kigőzölges. Exhalatio. Natürliche Ausdünstung. Titk.
- Kihúzás. Extractio. Ausziehung. Titk.
- Kihúzat. Extractum. Extract. Titk.
- Kimos, Kúfogoz. Elixivat. Auslaugen. Titk.
- Kipárolgás. Evaporatio. Verdampfung. Titk.
- Kipárologtat. Evaporat. Abdampfen. Titk.
- Kirilyvize. Aqua regis. Königs Wasser. Titk.
- Kiszárazt. Cupellas ustulat. Gallice: Secher le lest, ou la cendre, Rougissement de coupelles. Abáthmen. Titk.
- Kocsonya. Gelatina. Salze, Gallerte. Titk.
- Koh. L. Katlan. Titk.
- Konyhasó, Kűszó, Tengerisó. Só. Sal commune, Sal marinum, Sal culinare, Sal. Gemeines Salz, Meer Salz. Titk.
- Koroni. Fuligo. Ruß. Titk.
- Kovaércz. Silicium. Silicium. Titk.
- Kovász. Fermentum. Gährungsmittel. Titk.
- Kőolaj. Petroleum. Steindöhl, Bergöhl. Asv.
- Kötött hévanyag. Caloricum fixum. Unmerkbarer, verborgener, fixirter Wärmestoff. Titk.
- Köz olvasztószér. Menstruum universale. Allgemeines Menstruum, od. Auflösungs mittel der Alchemisten, Chimaera. Recte Hunckel interrogando derisit: „In quali vase fit? Kozmás borkőolaj. L. Bűdös borkőolaj. Titk.
- Köz hamuszir. Cineres clavellati. Gemeine Pottasche. Titk.
- Köz salétrom. Nitrum vulgare. Gemeiner Salpeter. Titk.
- Köz tökök. Cucurbitae vulgares. Gemeine Kolben. Titk.
- Középsók. Salia media. Mittelsalze. 1. Alembroth só. Faja (Speciess). 2. Almasavanyas s. F. 12. 3. Ammoni s. F. 46. 4. Ammon s. F. 4. 5. Arany s. F. 4. 6. Bájércz s. F. 11. 7. Benzoesavanyas s.

F. 11. 8. Borkősavanyas s. F. 10. 9. Czitromsavanyas s. F. 8. 10. Czin s. F. 13. 11. Eczetsavanyas s. F. 9. 12. Édesföd s. F. 23. 14. Vasfestéksavanyas s. F. 2. 15. Érczmaszlagosavanyas s. F. 10. 16. Érczmaszlagossavanyas s. F. 2. 17. Érczrozsnika s. F. 13. 18. Ércztartó s. F. 11. 19. Ezüst s. F. 26. 20. Fejérs arany s. F. 8. 21. Fog s. F. 29. 22. Folyamsavanyas s. F. 7. 23. Föd s. F. 9. 24. Földi s. F. 3. 25. Fű s. F. 1. Glauber. s. F. 1. J. Rud. Glauber Germanus. Amstelodami chemicis et alchemicis laboribus consenuit. Sale medio sui nominis vulgo notissimus. Ej. Op. germ. Frf. 1658 sq. II. Vol. 4. 26. Gubicssavanyas s. F. 8. 27. Hamu s. F. 52. 28. Hangyasavanyas s. F. 4. 29. Húgyhólyagkö savanyas s. F. 5. Ignátz bab s. F. 1. 31. Kádmércz s. F. 32. Kéksavanyas s. F. 4. 33. Kénsavanyas s. F. 12. 34. Kéneső s. F. 21. 35. Kövi s. F. 22. 36. Magföd s. F. 1. 37. Magnéziföd s. F. 28. 38. Mák s. F. 1. 39. Mészföd s. F. 44. 40. Mézgakósavanyas s. F. 9. 41. Mosósavanyas s. F. 7. 42. Napércz s. F. 5. 43. Ón s. F.

46. 44. Pallásércz s. F. 6. 45. Réz s. F. 30. 46. Rózsaércz s. F. 4. 47. Salétromsavanyas s. F. 10. 48. Savanyú s. F. 49. Segnette s. F. 1. 50. Solyomföd s. F. 16. 51. Sósavanyas s. F. 14. 52. Sóskasavanyas s. F. 7. 53. Strontföd s. F. 22. 54. Sulyföd s. F. 34. 55. Szék s. F. 42. 56. Székessósavanyas s. F. 2. 57. Szénsavanyas s. F. 9. 58. Szívárványércz s. F. 1. 59. Szorítósavanyas s. F. 2. 60. Tachen s. F. 1. 61. Talpas. s. F. 62. Tejmézssavanyas s. F. 7. 63. Timföd s. F. 26. 64. Elegyes-timföd s. F. 3. 65. Uránkori s. F. 7. 66. Üröm s. F. 1. 67. Ytter s. F. 11. 68. Vas s. F. 43. 69. Viaszércz. s. F. 11. 70. Világítósavanyas s. F. 7. 71. Világító s. F. 6. Az e'dig ismeretesKözépsők nyolc-száz kilenzvenen vannak.

Kövi. Lithion. λιθιον, lapideus; λίθος, lapis. Lithion, ein neues Metall, dessen Bass ein Metall ist. Lithion, Asv. Kövi savai. Salia lithica. Salzedes Lithionö. L. Benzoessavanyas — Mosósavanyas — 'st. cc. kövi. Titk.

Kürtö, Kémény. Caminus. Zug-röhre. Titk.

L.

Lágy testek. Corpora mollia.
Weiche Körper. Titk.
Lecsepegtetés. Destillatio. Dec:
stilliren, Abziehen. Titk.
Leföz. Decoctat. Abkochen. Titk.

Lehúz. Abstrahit. Abziehen. Titk.
Lehúzás. Abstractio. Abziehen.
Titk.
Lehúzott szolletek. Spiritus ab-

- stractilii. Abgezogene Geister. Titk.
- Leszed, Leszi, Letölt, Leszür. Decantat. Abgießen. Titk.
- Legközelebbi részek. Partes proximae. Nähere Bestandtheile. Titk.
- Legtisztább égettbor. Spiritus vini rectificatissimus, Alkohol. Höchst rectificirter Weingeist, Alkohol. Titk.
- Legtisztább szellem. Spiritus rectificatissimus. Höchst rectificirter Geist. Titk.
- Letajlékoz. Despumata. Abschäumen. Titk.
- Levegő-mércze. Aërometrum. *ἀήρ*, aer, *μέτρον*, mensura. Aerometer. Titk.
- Levegő-mérő. L. Levegőmércze. Titk.
- Levegő-mérés. Aërostatica. Aerostatik. Titk.
- Levegő-szivárvány. Anfla pneumatice. *ἀνθία*, machina

hauriens; ab *αυτλεω*, haurio; *πνεύμα*, aer. Luftpumpe. Titk.

- Levegő tisztaság mérczéje. Eudiometrum. *εὐδιος*, serenus, quod ex *εὐ* et *δία* aer, ut sit *εὐαγρία*, a *Ζεύς*, Jupiter, aer. Genit. *διός. μέτρον*, mensura. Eudiometer; ein Instrument, mit welchem man die Reinheit der Luft erforschet, od. vielmehr, die Quantität Sauerstoff, welche in einem gegebenen Volumen elastischer Flüssigkeit enthalten ist. Eudiometer. Titk.
- Levegődél folyadék. Fluidum aëroforme. Luftförmige Flüssigkeit. Titk.
- Leverés. Praecipitatio. Niederschlagung, Fällung. Titk.
- Lombik katlana. Furnus vesinae. Blasenofen. Titk.
- Lombik. Vesica. Blase. Titk.

M.

- Magföld sava. Sal thorini. Salze der Thorinerde. Titk.
- Magnesföld savai. Salia Magnesia. Salze der Zinkerde. L. Almasavanyas — ammoniakénsavanyas — 's t. ec. Magneziföld. Titk.
- Máksó. Morphinum, v. Morphina. Morphin, v. Morphine. Ein neues vegetabilisches Alkali, welches aus Opium gewonnen wird, dessen narcotischen Bestandtheil es ausmacht. Serturner hat es zuerst ganz rein im Jahre 1817 dargestellt. Hec. Morphinum derivatur a Morpheus, *Μορφέυς*, somni

lius, v. minister; a *μορφή*, forma; quia varias formas in dormientium phantasia, item et gestus imitatur. Ovid. II. Met. v. 634. Excitat artificem, simulatoremque figurae Morphaea. Morphin. Titk.

- Maláta. Maltum. Malz. Titk.
- Megalvó-víz. Lympha coagulabilis. Gerinnbare Lymphe. Titk.
- Megédesít. Edulcorat. Ausfüßen. Titk.
- Megégés. Combustio. Verbrennen. Titk.
- Megkéményedik. Rigescit. Gallice: crever. Absterben, Erstarren. Titk.

Megkoppaszt. Excaldat. Gallice: echauder. Abbrühen. Titk.

Megolvadás, Elolvadás. Deliquium. Zerfließen. Titk.

Mészalat. Clarificat. Klar machen. Titk.

Mérő-Tömöttetek. Corpora solida. Feste Körper. Titk.

Mészércz Calcium. Metallische Grundlage der Kalkes. Titk.

Mészföld. Terra calcaria. Kalkerde. Asv.

Mészföld savai. Salia calcaria. Salze der Kalks. L. Almasavanyas — Hangyasavanyas — 's t. ee. mézföld. Titk.

Mészfel. Cremor calcis. Kalkrahm. Titk.

Mészvíz. Aqua calcis vivae. Kalkwasser. Szerácss. Titk.

Mészszebbi részek. Partes remotae. Entferntere Bestandtheile. Titk.

Mézkö savai. Salia succini. Bernsteinfölge. L. Mézkösavanyas — édesföld — 's t. ee. Titk.

Mézkösavanyas — édesföld — hamusó — széksó — ammonsó — szarvas szaru folyadék — mézföld — Magnéziföld — timföld — sulyföld. Glucinum — Lixiva — Natrum — Ammoniacum — Liquor cornu cervi — Calx — Magnesia — Alumina — Baryta — succinica. Bernsteinfaure Glucinerde. Pulver. Bernsteinsaures Gerwächsaalkali. Synon: Tartarus succinatus. Mézköves borókő. Bernstein Weinstein. Succinas potassae. Bernsteinsaures Mineralalkali. Synon: Soda succinata, Succinas sodae. Bernsteinsaures Ammoniac. Synon: Alkali volatile succinatum. Mézköves szalamia. Bernsteinsalmiak. Suc-

cinas ammoniaci. Bernsteinfaurer Hirschhorngeist. Bernsteinsaure Kalkerde. Synon: Calx succinata. Succinas calcis. Bernsteinsaure Kalkerde. Synon: Magnesia succinata. Succinas Magnesia. Bernsteinsaure Alaunerde. Synon: Succinas argillae. Bernsteinsaure Schwererde. Synon: Succinas barytae. Titk.

Mézkösavanyas — Vasfesték savanyas — Vasfesték kén savanyas — Eczezsavanyas — Szénsavanyas — Világítósavanyas — Salétromsavanyas — Savanyú kén savanyas (két szer kén savanyas) — Savanyú kén savanyas (más felszer kén savanyas) — Kén savanyas — édesföld. Glucinum — succinicum — chromicum — chromico sulfuricum — aceticum — carbonicum — phosphoricum — nitricum — sulfuricum acidum (Bisulfatum) — sulfuricum acidulum (Sesquisulfatum) — sulfuricum. Bernsteinsaure Glucinerde. Pulver. Chromsaure Glucinerde. Gelbe Masse. Chromschwefelsaure Glucinerde. Deudritische Krystalle. Essigsaure Glucinerde. Gummiartige Masse. Kohlenfaure Glucinerde. Weißes, weiches Pulver. Phosphorsaure Glucinerde. Weißes Pulver. Salpetersaure Glucinerde. Pulverig. Saure schwefelsaure (Bisulfate) Glucinerde. Sauerlich schwefelsaure (Selquisulfate) Glucinerde. Schwefelsaure Glucinerde. Gummiartige, od. nadelart. Masse. Titk.

Mézkösavanyas sók. Salia succinica. Bernsteinsaure Salze.

L. Mézgakősavanyas. — édesföld — 's t. ee. Titk.
 Mézgasgyanta. Gummi-resina. Schleimharz. Titk.
 Mosósavanyas sók. Salia boracica. Boraxsaure Salze. L. Mososavanyas — széksó — 's t. ee. Titk.
 Mosósavanyas — széksó — hamusó — ammonsó — mészföld — Magnéziföld — timföld — sulyföld. Natrum — Lixiva — Ammoniacum — Calx — Magnesia — Alumina — Baryta —

boracica. Boraxsaures Mineralalkali. Boraxsaures Gekwächsalzalkali. Boraxsaures Ammoniak. Boraxsaure Kalkerde. Boraxsaure Lasterde. Synon: Borax Magnesia. Boraxsaure Maunerde. Synon: Borax argillacea. Boraxsaure Schwererde. Borax barytica. Titk.

Műhely. Ergastulum, Officina. Εργαστήριον, officina. Arbeitsort. Titk.

N.

Napércz savai. Salia Titanii. Salze des Titaniums. L. Szénsavanyas — világítosavanyas — 's t. ee. napércz. Titk.
 Nedves út. Via humida. Nasser Weg. Titk.
 Nehézkedő erő. Vis gravitationis. Schwerekraft. Titk.
 Nehézkő. Tungstenium. Tungsten; gravis lapis. Vox Svecica composita ex Tung, gravis; et Sten, lapis. Ihre Gloszar. Sviogothic. Lungsten. Synon. Scheelium. Lungsten. Asv.
 Nehézköves savany. Acidum tungstenosum. Wolframige Säure. Titk.
 Nemes ércz. Metallum nobile. Edler Metall. Asv.
 Nemtelen ércz. Metallum ignobile. Uebler Metall. Titk.

Növény kanafos anyaga. Materia fibrosa plantarum. Fadi-ger, od. holziger Theil der Pflanzen. Titk.

Nyaktekeresüveg, Görbenyakütöküveg. Retorta. Retorte. Titk.

Nyálka. Mucilago. Schleim. Titk.

Nyers folyam. Fluxus crudus. Der rothe Fluß, besteht aus einer Mischung von Salpeter und Weinstein, die mit dem zu schmelzenden Mineral gethan wird. Ure. Rother Fluß. Titk.

Nyers mészföld. Calx cruda. Rohhe Kalkerde. Titk.

Nyúló testek. corpora ductilia. Geschmeidige, zähe, dehnbare, streckbare Körper. Titk.

●

Östatlan mész. Calx viva, Calx usta. Gebrandter. od. lebendiger Kalk. Titk.
 Omöhlhetetlen. Infusibile. Feuerfest. Titk.
 Öntés (transitiue), Ömlés (intransitiue).

sitiue). Fusio. Schmelzen. Titk.

Öntő esűrök. Conus fusorius. Gießpunctel. Titk.

Öszszetétel. Synthesis. ὄνν, con; ὀψίς, positio, compositio. Zusammensetzung. Titk.

P.

Pallásércz, Pallasképerc. Palladium. *παλλάδιον*, dimin. a *παλλάς*, quo generatim significatur quoduis Palladis simulacrum, sed per excellentiam sic vocatum est id, quod regnante Ilo, Priami avo, in Ilium coelitus cecidit, eo tempore, quo arx, templumque ejus Deae aedificabatur, et in templo non dum tecto, sibi locum delegit. Quae res cum omnibus maximo esset miraculo, Apollo consultus respondit; tamdin urbem incolumen fore, quamdiu simulacrum illud intra moenia servaretur. Itaque tempore belli illius, quod communibus viribus Graecia tota adversus Trojanos gessit, cum alia speculanda Trojae non esset, nisi prius sublato Palladio; datum negotium est Ulissi, et Diomedi, ut per cloacas in arcem ascen: dereut, fataleque Minervae simulacrum auferreut. Quo facto, urbem tutelari Palladis numine spoliata, infirmam, captuque

non admodum difficilem reddiderunt. Tandem a Graecis Romam pervenit, ubi collocatum in Palladis sacello: quo flagrante, a Metello ex incendio est ereptum. Virg. 9. Aen. 151. In den neueren Zeiten „Palladium ein neues Metall, welches Dr. Wollaston in der Platina, unter den Äbrnern fand.“ Ure. Palladium. Titk.

Pallásércz savai. Salia Palladii. Salze des Palladiums: Ammonsójúsavanyas — Kéksavanyas — Hamusójúsosavanyas — Széksójú sósavanyas — Saletromsavanyas — Sósavanyas — pallásércz. Palladium — ammoniacalimuriaticum — Borussicum — kalimuriaticum — natromuriaticum — nitricum — muriaticum. Ammoniacal-salzsavúes Palladium. Flüssig. Blausaures Palladium. Kalisalzsaures Palladium. Vierseitige Prismen. Natronsalzsaures Palladium. Verb. Salpetersaures Palladium. Dunkelrothe Flüssig.

sítkeit. Salzsavres Palladium.
 Róthe Auflösung. Titk.
 Papin hévátatója, v. hőcszer-
 száma. Machina, s. Digestor
 Papini. Papin's Maschine,
 od. Digerirmaschine. Titk.
 Pára vagdalék, Gőzvagdalék.
 Cementum. Cementpulver.
 Titk.
 Párák. Vapores. Dämpfe. Titk.
 Párás olvasztás. Solutio vapo-
 rosa. Dampfauflösung. Titk.
 Paltanó arany. Aurum fulminans.
 Knallgold, Platzgold. Titk.

Pedzö, Motozó. Reagens. Gegen-
 wirkendes Mittel. Titk.
 Pergelt olaj. Oleum empyreuma-
 ticum. *εμπυρευμα*, adustum;
 kozma. *εμπυρευματικός*, adu-
 stus; kozmás. ab *εμπυρόω*,
 aduro; kozmásitom. Brand-
 dichteööl. Titk.
 Próba kemence. Furnus docis-
 masticus, *δοκιμαστικός*, pro-
 batorius, *αδοκιμάζω*, exploro.
 Probirofen. Titk.

R.

Ragadó erő, Vonszó erő. Vis —
 cohaesionis — attractionis —
 adhaesionis. Cohäsions-*κρ.*
βάσις = Anziehende = Kraft.
 Titk.
 Repülő testek. Corpora volatilia.
 Flüchtige Stoffe. Titk.
 Réz, v. Veresréz savai. Salia
 cupri. Salze des Kupfers. L.
 Hangyasavanyas — Ammo-
 nissóskasavanyas — 's t. ee.
 réz. Titk.
 Rodhadó forrás, Rodhadás. Fer-
 mentatio putrida. Fäulniß.
 Titk.
 Rodhadás üző. Antisepticum.
ἀντί, ellen; *σηπτικός*, rod-
 hasztó. Fäulnißwidriger
 Stoff. Titk.
 Róstély. Craticula. Rost. Titk.
 Rózsaeercz. Rhodium. *ρόδιον*,
 róza, Denominationis causa

est: „Die Salzsavre Auflös-
 sung (des Oxids von Rhod-
 idium) gab durch Verdünnung
 keine Krystalle. Ihr Rückstand
 bildet mit Alcohol eine rosen-
 farbene Auflösung. Urc. As-
 vány.
 Rózsaeercz savai. Salia rhodii.
 Salze des Rhodiums. L.
 Széksójúsavanyas — Salé-
 tromsavanyas — 's t. ee. ró-
 zsaercz. Titk.
 Rúd. Lingo. (Francia szó, Lin-
 got.) Einguß. Titk.
 Rúgós, — Kifeszülőfolyadékok.
 Fluida elastica, expansibilia.
 Expansibile, od. eigentlich ela-
 stische Flüssigkeiten. Titk.
 Rúgósság, Összehúzóóó erő.
 Elasticitas, Contractilitas.
 Contractilität, Feder-Spring-
 kraft, Elasticität. Titk.

S.

Salétromsavanyas — hamusó —
 széksó — ammonsó — mész-

föld — Mágneziföld — tim-
 föld — sulyföld — Stronti —

földi—kevert. Lixiva—natrum
 — ammoniacum — calx —
 Magnesia — alumina — ba-
 ryta — Strontiana — tellu-
 rium — wyzmutum nitrica.
 Salpetersaures Kali. Synon.
 Nitrus potassae. Salpetersau-
 res Gewächssalkali. Salpeter-
 saures Natron. Synon. Ni-
 trus sodae. Salpetersaures
 Mineralalkali. Nitrum Cubi-
 cum, v. rhomboidale. Sal-
 petersaures Ammoniak. Sy-
 non. Sal ammoniacum nitro-
 sum. Salpeter Salmiak. Ni-
 trum flammans. Nitrus am-
 moniaci. Salpetersaure Kalk-
 erde: Synon. Nitrum calca-
 rium. v. Calx nitrata. Kalk-
 salpeter. Nitrus calcis. Sal-
 petersaure Zinkerde. Synon.
 Nitrus Magnesia. Salpeter-
 saure Alaunerde. Salpetersau-
 re Schwererde. Synon. Ni-
 trum baryticum, v. Terra
 ponderosa nitrata. Schwer-
 erdiger Salpeter. Nitrus ba-
 rytae. Salpetersaure Stron-
 tianerde. Salpetersaures Tel-
 lurium. Salpetersaurer Wis-
 muth. Synon. Magisterium
 Wismuthi. Schminkeweiß.
 Wismuthweiß. Titk.

Salétromsavanyas — Sósavanyas
 — Kénsavanyas — földi. Tel-
 lurium — nitricum — muri-
 aticum — sulfuricum. Salpe-
 tersaures Tellurium. Den-
 britische Krystalle. Salzsau-
 res Tellurium. Flüssig. Schwefel-
 saures Tellurium. Carmois-
 snerothe Flüssigkeit. Titk.

Salétromszesz. Gas nitricum.
 Salpetergas. Titk.

Salétrommal megkötött éroz-
 maszlag. Arsenicum nitro-
 fixatum. Durch Salpeter fixir-
 ter Arsenik. Titk.

Savanytartó. Oxidum. ὀξύς ἰσθός,
 acetabulum. Oxide, Erbstanz-
 gen, die sich mit Sauerstoff
 verbunden haben, ohne da-
 durch in den Zustand einer
 Säure getreten zu seyn. Ure.
 Savanytartó, olylyan szó,
 mint: gyertyatartó, sótartó.
 's t. ee. Mert a' gyertyatar-
 tó gyertyává nem valik, azért
 hogy benne van a' gyertya;
 valamint hogy a' sótartó sem
 lesz sóvá, azért hogy a' só
 benne van Conf. Tükör sa-
 vanytartó-vas. Dgid. Titk.

Savanytartósítás. Oxidatio.
 „Oxidation. Der Proceß,
 durch welchen Metalle, od.
 andere Substanzen in Oxid
 verwandelt werden, indem sie
 sich mit einem gewissen Theile
 Sauerstoff verbinden. Die
 Oxidation unterscheidet sich
 von der Säuerung darin, daß
 der mit der oxidirten Sub-
 stanz verbundene Sauerstoff
 noch nicht hinlänglich ist, um
 eine Säure zu bilden. Ure.“
 Oxidation. Titk.

Savanyítás. Oxygenatio. „Oxy-
 genation. Dieses Wort hän-
 fig für Oxidation gebraucht,
 und eben so häufig mit dem-
 selben verwechselt; es unter-
 scheidet sich aber dadurch, daß
 es einen allgemeinen Begriff
 ausdrückt, indem jede Ver-
 bindung mit Sauerstoff, was
 auch das Product derselben
 seyn mag, eine Oxygenation
 ist. Oxidation findet aber
 nur dann statt, wenn ein
 Oxid gebildet wird. Ure.“
 Oxygenirung. Titk.

Savanyító. Oxygenium. ὀξύς,
 savanyú; γενός, γενός, nem-
 zó. Sauerstoff. Titk.

Savanyítószesz, Savanyanyag-
szesz. Gas oxygenium. Sauer-
stoffgas. Titk.

Savanyítóval zabált savany. Acidum oxygenatum. Oxygenirte Säure. Titk.

Savanyítóval zabált sósavany, v. Savanyító sósavany. Acidum muriaticum oxygenatum. Oxygenirte Salzsäure. Titk.

Savanyak. Acida. Säuren: Fodorjuharfa — Eczet — Gőznedv, v. Lámpás — Húgyhólyag — Érczmaszlag — Érczmaszlagos — Benzoe — Gombatapló — Hernyó, v. Selyembogár — Mosó — Kék, v. Burgus — Vaj — Kámpfor — Szén — Sajt — Czet — Sabadilla — Kína — Zöld — Zöldibolyad, v. Zöldibolyaszín, Zöldibolya — Zöldkék — Zöldsavanyítószén — Epekőzsír — Vasfesték — Czitrom — Columbivas — Disznóhal — Csubig — Vasburgus — Folyamjegezet — Folyamkova — Hangya — Gomba — Gubics — Vízanyagós ibolyad — Vízanyagós kék — Vízanyagós föld — Vízanyagós kén — Vízanyagós savanyított sósavany — Ibolyad — Ibolyakén — Ladka — Tejmez — Húgy, v. Húgyhólyagkő — Alma — Mák — Mézle — Mézkő — Földmagúfü — Ónded — Óndedes — Szederfa — Takony — Só — Nancy — Satétrom — Vízanyagós savanyító salétrom — Salétromos nádméz — Salétromos — Boroskén — Olajos — Sóska — Savanyító zöld

— Gyöngy v. Csudagyöngy-só — Vilagító — Vilagító — Bársony — Pergelita — Pergelt húgykő — Pergelt alma — Pergelt takony — Pergelt borkő — Rózsa — Tejmez — Zsír — Fagygyú, v. Gyöngyös — Föld — Berkenye — Szorító — Szorító — Hánytató dió — Kéreg, v. Kéregfa — Alsalétrom — Alsalétromos — Alvilagító — Alvilagító — Alkén — Alkénés — Mézgakő — Kén — Kénburgus — Kénés — Cser — Borkő — Nehézkő — Nehézköves — Húgy — Állat — savany. Acidum — acericum — acetium — aethericum a) — allantoicum b) — arsenicum — arsenicosum — benzoicum — boleticum — boracicum — borussicum — butyricum — camphoricum — carbonicum — caseosum — ceticum — cevadillicum (sabadillicum) — chinchonicum — chloricum c) — chloriodicum — chloroborussicum — chloroxycarbonicum — cholestearicum d) — chromicum — citricum — columbicum — delphinicum — ellagicum e) — ferro borussicum — fluorium — fluosilicium — formicum — fungicum — gallicum — hydriodicum f) — hydriocyanicum g) — hydrioselenicum h) — hydriothionicum i) — hydro muriaticum oxygenatum — jodicum k) — jodosulfuricum — laccicum l) — lacticum — lithicum, v. uro lithicum m) — malicum — meconicum n) — melassicum o) — melili-

thicum — menispermicum
 — molybdicum — molybdosum — moroxylicum — muscicum — muriaticum — nancyicum p) — nitricum — (hydro) nitricum oxygenatum — nitrosaccharicum — nitrosum — oenothionicum q) — oleosum — oxalicum — oxychloricum — perlatum r) — phosphoricum — phosphorosum — purpuricum — pyrolignosum s) — pyrolithicum — pyromalicum — pyromucicum — pyrotartaricum — roseum — saccharolacticum — sebacicum — sebosum s. margaricum t) — selenicum — sorbicum — stibicum — stibiosum — strychnicum — subericum — subnitricum — subnitrosum — subphosphoricum — subphosphorosum — subsulfuricum — subsulfurosum — succinicum — sulfuricum — sulfuroborussicum — sulfurosum — tannicum u) — tartaricum — tungstenicum — tungstenosum — uricum — zooticum. Mas holder — Essig — Aether od. Lampen — Allantois — Arsenik — Arsenige — Benzoe — Schwamm — Raupen — Borax — Blau — Butter — Campher — Kohlen — Käse — Wallrath — Sabadill — China — Chlorin — Chlorinjodin — Chlorinblau, od. Phosgen — Gallensteinfett — Chromium — Citronen — Tantalum — Delphin — Sulfag — Eisenblatt — Flußpath — Nieselfluß — Ameisen — Pilz

— Galläpfel — Jodwasserstoff — Wasserstoffblau — Seleniumwasserstoff — Hydrothion — Wasserstoff oxygenirte Salz — Jodin — Jodinschwefel — Stocklact — Milch — Harn od. Blasenstein — Nessel — Mohr — Syrup — Honigstein — Kockels — Molybdän — molybdänige — Maulberholz — Schleim — Salz — Nancy — Salpeter — mit dem Maximum des Salpetersstoffes verbundene Salpeter — Salpeterzucker — salpetrige — Schwefelwein — Del — Cauerklee — oxidirte Chlorin — Perl — Phosphor — phosphorige — Purpur — brenzliche Holz — brenzliche Harn — brenzliche Nessel — brenzliche Schleim — brenzliche Weinstein — rosenrothe — Milchzucker — Fett — Talg — Selen — Vogelbeer — Antimon — antimonige — Strychnos — Kork — Untersalpeter — untersalpetrige — Unterphosphor — unterphosphorige — Unterschwefel — unterschwefelige — Bernstein — Schwefel — Schwefelblau — schwefelige — Tannin — Weinstein — Wolfram — wolframige — Harn, od. Blasenstein Thier — Säure.

a) Aethericum, αἰθέριον, ab αἴθηρ, aether; hoc ab αἴθω, fulgeo, quia ardere videtur sideribus. b) Allantoicum, ἀλλαντοικόν, ad foetus membranam urinalem pertinens; ab ἄλλας, avτός,

membrana urinalls in foetu, sarcimen dicta. „Die Allantoisäure findet sich allein in der Flüssigkeit der Allantoid, bei dem Kalbs foetus, einer Blase, die zwischen den beiden Häuten, mit welcher der foetus eingeschlossen ist, der Leberhaut, Chorion, und der Schaafhaut, Amnion ange troffen wird. Ure. c) Chloricum, χλωρός, viridis. A colore nominavit. Davy. d) Cholestearicum; χολή, bilis; σέαρ, sebum. e) Ellagicum. Haec vox per metathesim est depravata, ex vocabulo gallicum; uti et Germanicum: Sullag, ex voce Gal lus. Ad hunc modum finxi egomet vocem: Csibug, ex Gubics. Harum metamorphosium caussa est; quod Galla duplex acidum in se continet; alteram ergo horum nominatur Gallicum; alteram vicissim, ad distinctionem, appellatur, per transpositionem: Ellagicum. f) Hydriodicum. Est vox decomposita, ex ἵδωρ, aqua; ἴον, viola; et εἶδος, facies. g) Cyanus, κυανός, caeruleus. h) Selenicum, derivatur a Selenium, quod est novum elementare corpus, quod Berzelius ex Kiesen von Fahlum extraxit. βελήμη, luna; βεληναίος, lunaris; a forma sic dicitur. i) Hydrothionicum; est vox composita, ex ἵδωρ, aqua, et θείον, sulfur. k) Jodicum, factum ex ἴον, viola; εἶδος, facies, cum terminatione derivationis: ἴος. l) Laccicum, vide Laeca. m) Urolithicum. ὄρον, urina; λίθος, lapis. n) Meconicum. κήκων, pa-

paver. Éből a' Görög szóbol származék: Mák, papaver. o) Melassicum; μέλι, mész; ἄββον, közel. p) Nancy, Nannetum, urbs Galliae, ubi inventor huius acidi, n. p. Braconnot, habitavit. q) Oe nothionicum; οἶνος, vinum; θείον, sulfur. r) Perlatum. Diefen Namen hat Bergmann dem sauren phosphorsauren Natron gegeben, auch Haupt nannte das phosphorsaure Natron sal mirabile perlatum. s) Pyrolignosum. Vox hybrida. Quamquam plures eruditum πύρ, vocem barbaram dixerunt. t) Margaricum, heißt, weil es durch Salzsäure in Gestalt einer eigenthümlichen, kugelförmigen Substanz sich trennt. u) Tannicum, Videsis: Cser savanyas ón. x) Zooticum. ζωότης, animalis natura. Az édig ismeretes Savanyak kilenczven nyolczan vannak.

Savanyú forrás. Fermentatio acida. Saure od. Effiggäh rung. Titk.

Savanyú só. Sal acidum. n. p. in quo sale acidum superabundat; sc. aliquota ejus pars basi non saturatur. Sauer Salz. Titk.

Segnette sója, v. Segnette sok hasznú sója. Sal polychrestum de Segnette. Segnettsalz. Synon. Sal Rupellense. Rochelli só. Roschellsalz. Titk.

Só, Sal commune. Salz, Kuchelsalz. Titk.

Sisak, Föveg. Alembicus, Capitulum. Helm. Titk.

Só göznedve. Aether salis. Salz äther. Titk.

Sósavanysszesz. Gas muriaticum.
 Salzsauresgas. Titk.

Sósavanyas sók. Salia muriatica.
 Salzsaure Salze. L. Sósava-
 nyas — arany — Magnézi-
 főd — 's t. ee.

Sósavanyas — arany — Mag-
 nézifőd — ammonsós Mag-
 nézifőd — timfőd — suly-
 főd — Strontfőd — héj-
 jafőd — Australifőd —
 mészfőd — feje r a r a n y
 — szeksó — hamusó —
 szivárványércz — rózsáércz.
 Aurum — Magnesia — Mag-
 nesia ammoniacata — alu-
 mina — baryta — Strontiana
 — cironia — Cambria —
 calx — Platinum — soda —
 lixiva — iridium — rhodium
 — muriatica. Salzsaures
 Gold. Synon: Aranyjegek.
 Crystalli solares. Gold Cryst-
 tallen. Salzsaure Zalkerde.
 Synon: Murias Magnesiae.
 Salzsaure Ammonial: Zalk-
 erde. Salzsaure Maunerde.
 Synon: Murias argillae.
 Salzsaure Schwererde. Sy-
 non: Terra ponderosa salita.
 Murias barytae. Salzsaure
 Strontianerde. Salzsaure
 Zirkonerde. Salzsaure Cam-
 bria. Ezt a földet az Aus-
 trali v. Polynesiái Port Jack-
 sonból hozták legelőször, és
 azt Wedgwood, 's Blumen-
 bach vizsgálták meg. Aus-
 tralite, oder Australsand
 (Min). Ein graulicher Sand
 aus Neu-Süd-Wallis, worin
 man eine neue erdige Sub-
 stanz entdeckt zu haben glaub-
 te, welche Delametherie terre
 sidnéienne nannte, welche
 Entdeckung durch Laproth's
 Untersuchungen sich aber nicht

bestätigte. Wörtb. d. Naturg.
 Salzsaure Kalkerbe. Salz-
 saures Platin. Salzsaures
 Mineralalkali od. Natron, od.
 Soda. Synon: Ruchel Salz.
 Sal culinaris, v. Sal com-
 mune, Meer Salz, Sal mari-
 num. Salzsaures Gewäch-
 alkali. Synon: Sylvius emész-
 tö, v. hidegüző sója. Sal di-
 gestivum, v. febrifugum
 Sylvii. Sylvisches Digestiv-
 Salz, od. Fieber Salz. Sósava-
 nyas hamusó. Murias po-
 tassae. Salzsaures Iridium.
 Nothe crystallisirte Masse,
 od. Octaedrische Krystalle.
 Salzsaures Rhodium. Titk.

Sóskasavany gőznedve. Aether
 acidi oxalici. Sauerkeesfaure
 Aether. Titk.

Sóskasavanyas sók. Salia oxa-
 lica. Sauerkeesfaure Salze.
 L. Sóskasavanyas — ha-
 musó — 's t. ee. Titk.

Sóskasavanyas — hamusó —
 szeksó — ammonsó —
 mészfőd — Magnézifőd —
 sulyfőd — timfőd. Lixiva —
 Natram — Ammoniacum —
 Calx — Magnesia — Baryta —
 Alumina — oxalica. Sauer-
 keesfaures — Gewächalkali
 — Mineralalkali — Ammo-
 niac — Kalkerde — Zalkerde
 — Schwererde — Maunerde.
 Titk.

Sólyomfőd savai. Salia Cironii.
 Salze der Zirkonerde. L. Al-
 masavanyas — Benzoesava-
 nyas — 's t. ee. sólyomfőd.
 Titk.

Sulyfőd savai. Salia barytica.
 Barytische Salze. L. Almasa-
 vanyas — Hangyasavanyas
 — 's t. ee. sulyfőd. Titk.

Sulymérő. Barometrum. *βαρῦς, εἶα, ὕ, nehéz. μέτρον, mér-
ték. Barometer. Titk.*

Sűrít. Concentrat. Concentriren.,
Titk.

SZ.

Szalamia repülő sója. Sal volatile salis ammoniaci. Szalmiás flüchtiges Salz. Titk.

Száraz út. Via sicca. Trockener Weg. Titk.

Szedők. Excipula. Balloné, Receptienten. Titk.

Széksó savai. Salia natri. Salzes des Natrons. L. Almasavanyas — Savanyú almasavanyas — 's t. ce. széksó. Titk.

Székekessósavanyas — Salétromsavanyas — Sósavanyas — Kénsavanyas — rózsaeérc. Rhodium — natromuriaticum — nitricum — muriaticum — sulfuricum. Natronsalzsaures Rhodium. Rothe rhomboedrische Krystallen. Salpetersaures Rhodium. Rothe Flüssigkeiten. Schwefelsaures Rhodium. Masse. Titk.

Székekessósavanyas — Salétromsavanyas — Sósavanyas (közép) — Sósavanyas (savanyú) — arany. Aurum — natromuriaticum — nitricum — (neutrale) muriaticum — (acidum) muriaticum. Natronsalzsaures Gold. Crystallisch. Salpetersaures Gold. Braune Flüssigkeiten. Salzsaures (neutrale) Gold. Rubinrothe Masse. Salzsaures (sauer) Gold. Vierseitige Prismen, oder Octaeder gelbe Nadeln. Titk.

Szélke, Köcsög. Vitrum cylindricum chemicorum. Cylinder, Vas chemicorum ad filtrationem adhibendum. Zerserung. Titk.

Szélkemence. Furnus anemius. άνέμιος, v. άνεμιαίος, vento plenus; άνεμος, ventus. Windofen. Titk.

Szeleldök, Szeleldölyukak. Spiracula. Zuglöcher, Register. Titk.

Szellemes — Boros-vizek, Borvizek. Aquae spirituosae, vinosae. Spirituose, weinigte Wasser. Titk.

Szelletes, gyantás kihúzat. Extractum spirituosum, resinosum. Geistiges, harzigtes Extract. Titk.

Szelletes, mézgas kihúzat. Extractum spirituosum, gummosum. Spirituose, gummitges Extract. Titk.

Szénanyagok érczek. Metalla carbonicata. Kohlenstoffhaltige Metalle. Titk.

Szénanyagok vizanyagszesz. Gas hydrogenium carbonicum. Gas, depravatatum ex Belgico Gest, spiritus, cuius falsificationis Helmontius fuit auctor, ipsemet Belga. Kohlenstoffhaltiges Wasserstoffgas. Synon: Gas hydrothionicum. ὕδρω, aqua; θεῖον, sulfur; θεῖος, εἶα, θεῖον, divinus, a θεός, deus, quia

diis sacrificia celebrabant
ethnici, sulfuris sulfumigio,
tanquam odoris penetrantis-
simi fumio. Hydrothionisches
Gas. Titk.

Szénsavanyoszesz. Gas carboni-
cum. Kohlen-saures Gas. Titk.

Szénsavanyas — Világítósa-
vanyas — Salétromsavanyas —
Sósavanyas — Kénsavanyas
— napércz. Titanium — car-
bonicum — phosphoricum —
nitricum — muriaticum —
sulfuricum. Kohlen-saures Ti-
tanium. Röthlichweisses Pul-
ver. Phosphor-saures Tita-
nium. Weisser Niederschlag.
Salpetersaures Titanium.
Längliche Rhomboeder. Salz-
saures Titanium. Cubische
Krystalle, od. gelbe Gallerte.
Schwefel-saures Titanium.
Gallertartige Masse. Titk.

Szénsavanyas sók. Carbonates,
Salia carbonica. L. Szénsa-
vanyas — hamusó — 's t. ee.
Titk.

Szénsavanyas — hamusó —
széksó — ammonsó — mész-
föld — Magnéziföld — suly-
föld — Strontföld — szén —
napércz. Lixiva — natrum
— ammoniacum — calx —
Magnesia — baryta — Stron-
tiana — carbo, v. oxidum
de carbone — Titonium —
carbonica. Kohlen-saure —
Gewächssalzfali. Synon, Alkali
vegetabile aëratum. Carbo-
nas potassae. Potassium
carbonicum. Kohlen-saures
Mineralsalzfali. Synon. Sal
sodae. Sodasalz. Alkali mi-
nerale aëratum. Levegősava-
nyas ásvány alkali. Carbo-
nas sodae. Kohlen-saure So-
da. Luftsaures flüchtiges Al-
kali. Synon. Sal volatile salis

ammoniaci. Flüchtigés Sal-
miatsalz. Carbonas ammo-
niaci. Kohlen-saure Kalkerde.
Synon. Levegősavanyús
mészföld. Calx aërata. Luft-
saure Kalkerde. Szelid mész-
föld. Carbonas calcis. Milde
Kalkerde. Kohlen-saure Talk-
erde. Synon. Levegősava-
nyas Magnéziföld, v. Kesz-
rűföld. Magnesia alba Offici-
narum. Szénsavanyas Mág-
nézi. Carbonas Magnesiae.
Luftsaure Strontianerde.
Luftsaure Kohle. Kohlen-sau-
res Titanium. Röthliches
weisses Pulver. Titk.

Szerecsenyföld. Caput aethiopis.
Mohrenkopf. Titk.

Széjjelpattogzik, v. Széjjelpat-
togtat. Decrepitat. Abknistern.
Titk.

Széjjelszedés, Széjjelbontás, El-
választás. Analysis. *aválvu-
bis, ex avá, diis; et lóbis,*
solutio. Scheidung, Zerle-
gung, Zerfetzung. Titk.

Szivarványércz. Iridium. Iridi-
um, gebildet nach dem Grie-
chischen *iris, iris*, Regenbo-
gen, in Beziehung auf den
Traubenwechsel seiner Auflö-
sung in Säuren. Iridium.
Titk.

Szivarványércz sava. Sal de Iri-
dium. Salz des Iridiums.
L. Sósavanyas — arany —
's t. ee. Titk.

Szorítósavanyas — Érezmasz-
lagsavanyas — Benzoesa-
vanyas — Mézgakósavanyas
— Vastestéksavanyas —
Eczetsavanyas — Folyam-
savanyas — Szénsavanyas
— Világítósavanyas — Sa-
létromsavanyas — Sósava-
nyas — bájércz. Manganum
— stibicum — arsenicum

— benzoicum — succinicum
 — chromicum — aceticum
 — fluoricum — carbonicum
 — phosphoricum — nitricum
 — muriaticum. Antimon-sau-
 res Mangan. Weißes Pul-
 ver. Arsenik-saures Mangan.
 Kleine Krystalle. Benzoesau-
 res Mangan. Dünne Pris-
 men. Bernstein-saures Man-
 gan. Vierseitige Prismen, od.
 Vierseitige Tafeln, u. Octae-
 der. Chrom-saures Mangan.
 Masse. Essig-saures Mangan.
 Rhomboedrische Tafeln.
 Fluss-saures Mangan. Weiß-
 ses Pulver. Kohlen-saures
 Mangan. Gelbweisses Pulver.
 Phosphor-saures Mangan.
 Pulverig. Salpeter-saures
 Mangan. Weiße Nadeln.
 Salz-saures Mangan. Lange
 vierseitige Tafeln. Titk.

Szorításavanyas — Ércmasz-
 lagsavanyas — Mosósava-
 nyas — Eczetsavanyas —
 Szénsavanyas — Tejsava-
 nyas — Salétromsavanyas
 — Sósavanyas — Sóska-
 van yas — Kénsavanyas —

Borkősavanyas — érczartó.
 Cobaltum — antimoniacum
 — arsenicum — boracicum
 — aceticum — carbonicum —
 lacticum — nitricum — mu-
 riaticum — oxalicum — sul-
 furicum — tartaricum. Anti-
 mon-saurer Kobalt. Krystalli-
 sche Körner. Arsenik-saurer
 Kobalt. Vierseitige Prismen.
 Borax-saurer Kobalt. Röthli-
 ches Pulver. Essig-saurer Ko-
 balt. Kohlen-saurer Kobalt.
 Röthlich-blaués Pulver.
 Milch-saurer Kobalt. Rinden.
 Salpeter-saurer Kobalt. Rothe
 Prismen. Salz-saurer Kobalt.
 Blaue Krystalle. Sauerklee-
 saurer Kobalt, Rothes Pul-
 ver. Schwefel-saurer Kobalt.
 Rhomboedrische Prismen.
 Weinstein-saurer Kobalt. Ro-
 the Crystalle. Titk.

Szövet. Textura. Gefüge. Titk.
 Szűr, Megszűr. Colat, Filtrat.
 Seihen, durchseihen. Titk.
 Szűrő. Filtrum, Colatorium.
 Seihe, Seihewerkzeug, Seig.
 Titk.

T.

Tachen sójai. Salia Tacheniana.
 Tachenius Otto, Westpha-
 liabeli Herfordi fi vala. Ének
 írásaiból az orvosi titkác-
 ságnak, chemiatrikának,
 semmi a'kori állapotját ki
 nem tanulhatni, sem másként
 azoknak semmi más hasz-
 nokat nem vehetni. Azon-
 ban ő egy volt azon orvosok
 között, kik Olaszországban
 az új chemiatrikát el akarák

terjeszteni. Meg kell pedig
 jegyezni, hogy Olaszország-
 ban e'kor, részént még nagyon
 ragaszkodtak a' Galén tuda-
 ományához, és a' Hippocrat
 rendűtjához, methodusához.
 Tachen, ki életének nagy
 részét Pádvában és Velen-
 czében töltötte el, azon dol-
 gozott, hogy a' titkácsságnak
 új állapotját; és tudományát,
 összeedgyeztesse a' Hip-

poerat tudományával; sőt azt vitatta; hogy Hippocrat volt a' titkácsság feltalálója; gondolván; hogy ilyleténképen ezen tudományt Olaszországba beviheti. Tachen a' köz állati-élet kovászanak eredetét a' tüzből és vízből akará kimagyarázni, 's a' tüzet savanyoknak, a' vizet pedig lúgosnak, alkalinak tartotta, és a' nyavalyákat a' kovász hibáiból, az az, a' savanyoknak v. a' lúgosnak többségéből magyarázá. Erdemül a' tulajdonítottatik neki; hogy ő tanította meg, miképen kelljen a' növényekből, lassú, lángatlan tűzzel való megegetés által a' sókat kivenni. *Ladensische Salze. Ttk.*

Tal, Tálka. *Catinus, Catillus, Cupella, Copella. Capelle. Ttk.*

Talaskemenceze. *Furnus catini. Capelsofen. Ttk.*

Talp. Basis. *Βάβυς, εος, η, basis, a βαίω, perfl. βεβήμαι, βαί; η in α breve mutat. Grund. Ttk.*

Talpas só, Felesleges talpú só. *Sal basicum. In quo sc. sale, basis superabundat, n. p. aliquota eius pars acido non saturatur. Basisthes Salz. Ttk.*

Tapasz, Sár, Csiriz; Enyv. *Lutum. Klebwerk, Rütte. Ttk.*

Tegely. *Crucibulum. Schmelztiegel. Ttk.*

Téglaolaj. *Oleum laterinum, v. lateritium, Oleum philosophorum. Ziegelölhl. Szerácss. Teríték. Stratum. Schichte. Ttk.*

Teríték a' teríték felett. *Stratum super stratum. Schichtten. Ttk.*

Természeti balszamok. *Balsami*

naturales. Natürlidje Balsame. Ttk.

Terjeszkedő - Viszszaverő - erő. *Vis expansiva, repulsiva. Expansiv = abstoßendekraft. Ttk.*

Tejméz. *Saccharum lactis. Milchzucker. Ttk.*

Tejmézsavany. *Acidum lacticum, v. galacticum. Milchzuckersäure. Synon: Acidum saccho v. saccharolacticum. Acidum sacchari lactis. L. Savanyak. Ttk.*

Tejmézsavanyas sók. *Salia lactica, v. galactica. Milchzuckersaure Salze. Tejmézsavanyas — hamusó — széksó — meszföld — Máneziföld — sulyföld — timföld — Strontföld. Lixiva — Natrum — Calc — Magnesia — Baryta — Alumina — Strontianica — galactica. Milchzuckersaure — Kali — Natron — Kalch — Talkerde — Schwererde — Maunerde — Strontianerde. Ttk.*

Timérez. *Aluminium, v. Aluminium. Metallische Grundlage der Maunerde. Ttk.*

Timföld savai. *Salia aluminaria. Salze der Maunerde: Ecetsavanyas timföld. Alumen aceticum. Essigsaure Maunerde. Timjegetet. Spatum aluminosum. Maunschiefer. Timkö. Lapis aluminaris. Maunstein. Kénsavanyas timföld, v. Timsó. Alumen sulfaricum. Schwefelsaure Maunerde, Maun. Synon: Kénsavanyas agyag. Argilla vitriolata. Sulfas argillae. Töb-bire L. Almasavanyas — Erczmaszlagsavanyas — 's. t. ee. timföld. Ttk.*

Tiszta hamuzsir. *Cineres clavel*

- lati depurati. Keine Pottasche. Titk.
- Tisztálás. Cohobatio. Cohobiren. Titk.
- Tisztált égetthor. Spiritus vini rectificatus. Rectificirter Weingeist. Titk.
- Tisztált mézgakö olaj. Oleum succini rectificatum. Rectificirtes Bernstein Dehl. Titk.
- Titkacsi atyafiság, v. sogorság. Affinitas chemica. Chemische Verwandtschaft. Titk.
- Titkácsság, Természetűtka, Tisztoktan, Egyptomi mesterség. Dicitur Chymia, v. Chemia, s. cum Arabico Articulo Alchymia. Unde haec nomina deducta sint, alii aliter sentiunt. Quidam Chymiam a *χύω* vel *χέω*, fundo, dictum existimant; quod sc. metalla dura, visceribus terrae effossa, liquare et fundere primum docuerit. Nonnulli *χαμίας* nominant, quasi, ut quidam volunt, artem Aegyptiam. Cum enim ut refert Plutarchus, in libro de Iside et Osiride, Aegyptus a sacerdotibus, sacralingua, Chemia appellaretur; aut, ut est apud Herodotum, in Aegypto, oppidum quoddam vetustum, Chemia nominaretur; hinc Chemiam, quasi artem Aegyptiam, in Aegypto sc. primo seu inventam, seu excultam, dictam putant. Blanc. Die Aegyptier waren vor andern Völkern des höheren Alterthums die wir kennen, in dem Besitze solcher (empirischer Ausübung einzelner chemischer Operationen) Erfahrungen, und in der Ausübung Operationen, die chemisch genannt werden können.

Ihr Land hat unstreitig zu dem Namen Chemie in der Folge Veranlassung gegeben. Gren. Plutarch sagt (Isis et Osiris pag. 364): *ἐν τῇ Ἀγυπτῷ ἐν τοῖς μάλιβτα μελάγγειον οὖσαν ὡπερ τὸ μέλαν τῶν ὀφθαλμῶν ΧΕΜΙΑ καλοῦντι*. Praeterea, Aegyptum, quae v. maxime nigram habet terram, tamquam nigram oculi partem, Chemia vocant. In den Psalmen (CV) heißt Aegypten, terra Chanii.

Nach der Ursprünglichen Bedeutung heißt also Chemia das schwarze im Auge; man bezeichnete aber damit auch hieroglyphisch das Verborgene, Geheime; so wie im Arabischen, nach Bochart, *χημιά*, occultare, bedeutet. Als späterhin, unter den Neuplatonikern, das Hirngespinnst der Theosophie, Magie, und Alchemie die Schriftsteller beschäftigte; kommt der Name Chemie zuerst vor, um damit die Naturwissenschaft, oder vielmehr Magie (*διδασκαλίαν πάντων τῶν τῆς φύσεως ἐργων*.) nach Jostinus Panapolyta bei Borichius (de ortu et progr. Chemiae. S. 12), und insbesondere die Kunst Gold und Silber zu machen (*χημεία, ἢ τὸν ἀργύρου καὶ χρυσοῦ κατασκευῆ*, nach Suidas) zu bezeichnen. Von den Neuplatonikern findet man das Wort in dieser Bedeutung weder bei den griechischen, noch bey den römischen Schriftstellern erwähnt. *χημεία, ἢ*, argenti et auri praeparatio. L. Conr. Gesner. Chemiae synonyma; Spagieria, v. Spagirica ars; szej

jelszedő, és öszszerakó mesterség. Spagirische Kunst, Scheide Kunst. Spagirica Medicina, quam vocem nonnulli ἀπὸ τῆ βῆαν ἀγείρειν, a segrando et coniungendo, quod heterogenea separet, et homogenea iterum coniungat, deductum putant. Chymici Paracelsici multa habent nomina sine ratione excogitata, unde etiam toti arti, debebat tale imponi. Blanc. 2. Hermetica ars; Mercurius mestersege. Hermetische Kunst. Ἑρμης, Mercurius, Hermetica Medicina, qualem iactant a Paracelso deducti Chymici, quam ab Aegyptiis et Mercurio deducunt. Haec morborum causas ad Sal, Sulfur, et Mercurium refert, et generosissima remedia non modo ex vegetabilibus et animalibus, verum etiam ex mineralibus praeparat. Hermetische Arzenei. 3. Pyrotechnia. Tűzi mestersege. Pyrotechnie, πυρ, tűz, τέχνη, mestersege. Pyrotechnia idem quod Chymia. Blanc. Alchemia; arany-ezüstgyártóság. Alchemiae nomen ex Arabica lingua, articulum Al, qui intendit significationem, accessisse facile patet. Differentiam hodie faciunt inter Chymiam et Alchymiam. N. p. Chymiam referunt ad artem Medicam, verum Alchymiam ad artem χρυσοποιητικην. Blanc. Julius Maternus Fir-

micus, der zur Zeit des Constantinus des Grossen lebte, ist der erste Schriftsteller, unter den Neuplatonikern, welcher den Namen Alchemie hat, und dieser als ganz bekannten Kunst erwähnt. Er sagt (l. III. Matheseos. C. 15.): „Si fuerit haec domus Mercurii, dabit Astronomiam; si Veneris, cantilenas et laetitiam; si Martis, opus armorum et instrumentorum, si Jovis, divinum cultum, scientiamque in lege; si Saturni, Scientiam Alchemiae.“ Chymie. Titk.

Titkácsi munka. Operatio chemica, Processus. Chemische Operation, oder Proceß. Titk.

Titkácsi szappan. Sapo chemicus. Chemische Seife. Synon: Offa Helmontii. Helmetzi feje harapása. Titk.

Tojásfeje. Albumen ovi. Eysweiß. Titk.

Tojásfeje-anyag. Materia albuminosa. Eysweißstoff. Titk.

Tök. Cucurbita. Kolbe. Titk.

Tökélletes ércz. Metallum perfectum. Ganzmetall. Titk.

Tökélletes kénsavany. Sulfas. Vollkommene Schwefelsäure. Titk.

Tűnet, Tűnemény. Phaenomenum. γαλινωμενον, Erscheinung, Natur: Begebenheit. Titk.

Tűzálló testek. Corpora fixa. Feuerbeständige, od. fixe Körper. Titk.

U.

Uranokori savai. Salia Uranii. Salze des Uraniums. Ércz-

maszlagsavanyas — Ezzetsevanyas — Világítósav-

nyas — Salétromsavanyas —
 Alsalétromsavanyas — Sósavanyas —
 Kénsavanyas —
 Urankori, Uranium — arse-
 nicicum — aceticum — phos-
 phoricum — nitricum — sub-
 nitricum — muriaticum —
 sulphuricum. Arseniksaures
 Uranium. Gelblich weißes Pul-
 ver. Essigsäures Uranium. Gel-
 be vierseitige Prismen. Phos-
 phorsaures Uranium. Gelb-

weiße Flocken. Salpetersäu-
 res Uranium. Gelbe sechs-
 edige Tafeln. Untersalpeter-
 saures Uranium, Selbes Pul-
 ver. Salzsäures Uranium,
 Gelbgrüne vierseitige Tafeln.
 Schwefelsäures Uranium. Fei-
 ne gelbe Krystallen, u. Ta-
 feln. Tittk.

Újra tisztálás. Rectificatio. Re-
 ctificiren. Tittk.

Ü.

Ülep, Ület, Leverödék. Prae-
 cipitatum. Niederschlag. Tittk.
 Ürömsó. Salabsinthii. Bermuths-
 salz. Tittk.

Üst savai. L. Ezüst y. Üst sa-
 vai. Tittk.

Üveg. Vitrum. Glas. Tittk.

Y.

Ytterföd savai. Salia Ytterii.
 Salze der Yttererde. Érez-
 maszlagsavanyas — Vasfes-
 téksavanyas — Eczetsava-
 nyas — Szénsavanyas — Vi-
 lágitósavanyas — Salétrom-
 savanyas — Sósavanyas —
 Sóskasavanyas — Kénsava-
 nyas — Borkósavanyas —
 Ytterföd. Ytterium — arse-
 nicicum — succinicum —
 chromicum — aceticum —
 carbonicum — phosphoricum
 — nitricum — muriaticum —
 oxalicum — sulfuricum —
 tartaricum. Arseniksaure Yt-
 tererde. Weißes Pulver. Bern-

steinsäure Yttererde. Subilche
 Crystalle. Chromsäure Ytter-
 erde. Dendritische Prismen. Es-
 sigsäure Yttererde. Roth-
 sechseckige Tafeln. Kohlen-
 säure Yttererde. Weißes
 Pulver. Phosphorsäure Ytter-
 erde. Gallertartige Flocken.
 Salpetersäure Yttererde.
 Gummiartige Masse. Salz-
 säure Yttererde, Gummiartige
 Masse, Sauerfleesäure Ytter-
 erde. Weißes Pulver. Schwe-
 felsäure Yttererde. Rothglän-
 zende Körner, u. Rhomboe-
 drische Prismen. Weinstein-
 säure Yttererde. Tittk.

Z.

Zsíros olaj. Oleum unguinosum.
Fettes Dehl. Titk.
Zwelfer vas-sáfránya. Crocus

martis Zwelferi. Zwelfers Ei-
senstafran. Titk.

J.

Jég. Crystallus. κρύσταλλος, gla-
cies, lapis. Krystall. Titk.

Jégszabású Gáliczkő olaj. Oleum
vitrioli glaciale. Eisartiges
Bitrielsöhl. Titk.

Jóllakott (intransitive), Joltartott

(transitive). Saturatum. Ge-
sättigt. Titk.

Jóllakás (intransitive), Joltartás
(transitive). Saturatio, Sätti-
gung. Titk.

Juharfa-lé. Aceratum. Aceratum
ab acer, juharfa. Acerrat. Titk.

V.

Választó tökök. Cucurbitae ses-
paratoriae. Scheidekolben.
Titk.

Vas savai. Salia ferri. Salze
des Eisens. L. Almasavanyas
— Szorítósavanyas — 's t.
ee. vas. Titk.

Vérlég. Lixivium sanguinis.
Blutlauge. Titk.

Veres réz. Cuprum. Kupfer.
Titk.

Viaszércz savai. Salia cerii. Sal-
ze des Ceriums. L. Benzoe-
savanyas — Eczetsavanyas
's t. ee. viaszércz. Titk.

Viasz - olaj. Butyrum cerae.
Wachsbutter. Titk.

Világ. Lux, Licht, Lichtmaterie.
Titk.

Világítósavanyas sók. Phosphi-
tes, Phosphorigte Salze: Vi-

lágítósavanyas — timföd —
széksó — hamusó — Magné-
ziföd — mészföd — sulyföd
— ammonsó. Alumina —
Natrium — Lixiva — Ma-
nesia — Calx — Baryta —
Ammonium — phosphorica.
Phosphorsaure Maennerde. Sy-
non: Argilla phosphorata.
Phosphas argillae. Phosphor-
saures Natron. Synon: Soda
phosphorata. Phosphas so-
dae. Phosphorsaures Kali.
Synon: Tartarus phosphora-
tus. Phosphas potassae. Phos-
phorsaure Kalkerde. Synon:
Magnesia phosphorata, Phos-
phas Magnesiaae. Phosphor-
saure Kalkerde. Synon: Calx
phosphorata. Phosphas cal-
cis. Phosphorsaure Schwer-

erde. Synon: Phosphas barytae. Phosphorsaures Ammoniat. Synon: Alkali volatile phosphoratum. Phosphas ammoniacalis. Titk.

Világításavany. Acidum phosphorosum. Phosphorige Säure. Titk.

Világítás sók. Salia phosphorosa v. phosphorata. Phosphorige Salze. Világítás — arany — fejérarany — kéneső — ón — ércmaszlag — vízanyag-szesz. Aurum — Platinum — Hydrargyrum — Plumbum — Arsenicum — Gas hydrogenium — phosphorata. Phosphorhaltiges Gold. Phosphorhaltiges Platin. Phosphorhaltiges Quecksilber. Phosphorhaltiges Blei. Phosphorhaltiges Arsenik. Phosphorhaltiges Wasserstoffgas. Titk.

Virágok. Flores. Flores chymici, subtiliores corporis partes sunt, per sublimationem a partibus crassioribus sub forma sicca separatae; ut sunt Flores antimonii, benzoës, salis ammoniaci, sulfuris etc.

Blanc. Blumen. Mit diesem Ausdrucke pflegten die Aeltern Chemiker alle solche Substanzen zu benennen, die durch Sublimation eine pulverige Gestalt angenommen haben. Urc. Blumen. Titk.

Viszszaaállítás. Reductio. Wiedereherstellen, Reduciren. Titk.

Viszszaverő kemenczék. Furni reverberii, v. reverberatores. Reverberiröfen, Streichöfen, Kuppelöfen. Titk.

Vízállás komponája. Bilanx hydrostatica. űdow, viz; szatizós, álló. Hydrostatische Waage. Titk.

Vízanyag. Hydrogenium. űdow, viz; yenis, fajzati; yenos, fajzat. Wasserstoff. Titk.

Vízanyag-szesz, Gas hydrogenium. Wasserstoffgas. Titk.

Vízfürdő, Tengerfürdő. Balneum maris, v. Mariae. Marienbad. Titk.

Vízmérceze. Hydrometrum, Aeraeometrum. apaidos, ritka; űdow, viz; métron, mérték. Hydrometer. Titk.